

MASTERPLAN EKEREN-CENTRUM

Het centrum van Ekeren: bereikbaar, levendig en groen!
september 2016

uapS

Anne Mie Depuydt & Erik Van Daele
www.uaps.net

Stad Antwerpen

Stadsontwikkeling, afdeling Ruimte
www.antwerpen.be

INHOUD

1. INLEIDING	03
1.1. CONTEXT	03
1.2. WAT IS EEN MASTERPLAN	03
1.3. ANALYSE	04
2. MASTERPLAN	05
2.1. VISIE	05
2.2. CENTRUMFIGUUR	07
2.3. GROENE FIGUUR	17
2.4. FIJNMAZIG NETWERK	31
2.5. BEREIKBAAR CENTRUM	39
3. BESLUIT	48
4. ACTIEPLAN	49
4.1. STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN, ACTIES, INSTRUMENTEN EN PLANNING	49
4.2. PROJECTFICHES	50

1. INLEIDING

1.2. WAT IS EEN MASTERPLAN

1.1. CONTEXT

Het centrum van Ekeren wordt ruimtelijk gevormd door de omgeving van de kerk, Markt, het Kristus Koningplein tot aan het begin van de Kloosterstraat. Vandaag heeft het centrum te kampen met een gebrek aan ruimtelijke eenheid en structuur. Het drukke doorgaand verkeer zorgt voor een verminderde appreciatie.

De as Dorpstraat - Kloosterstraat moet dé winkelstraat zijn van Ekeren. Deze straat heeft de laatste jaren te lijden door de negatieve gevolgen van verschillende maatschappelijke en economische tendensen. Het drukke verkeer, de leegloop van handelszaken en lage kwaliteit van woningen tast het sociaal - economisch draagvlak aan.

De bereikbaarheid van het centrum voor de directe omgeving, de overige Ekerse wijken en daarbuiten dient in alle opzichten en voor alle vervoersmodi geoptimaliseerd te worden.

Volgende aandacht moet gaan naar toegankelijkheid, veiligheid, doorwaadbaarheid en medegebruik van de openbare ruimte. Ook de aanwezigheid van de vele groene parken is een meerwaarde voor Ekeren. Deze wordt vandaag niet duidelijk waargenomen en is in vele opzichten landschappelijk beter te integreren in de stedelijke context.

Het bestuur ambieert met de opmaak van het masterplan een ruimtelijke visie om het dorpscentrum te versterken. Ekeren wil zich zo profileren als groen en leefbaar, bereikbaar, gezinsvriendelijk district, zowel voor de eigen bewoners en handelaars, als voor bezoekers en potentiële bewoners.

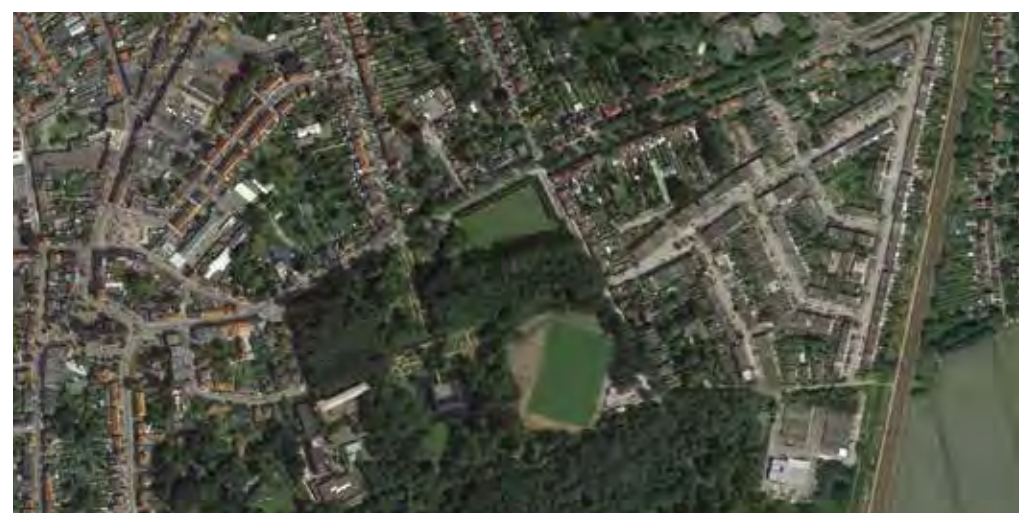
Een masterplan is een globale visie voor een groot gebied of wijk in de stad. Het is geen kant-en-klaar plan dat tot in de puntjes vastlegt hoe een wijk of een gebied eruit zal zien. Het brengt wel de troeven en noden in kaart, maakt keuzes en geeft mogelijkheden aan. Het is een soort ruwe schets die de grote lijnen voor verdere ontwikkeling vastlegt, en aangeeft hoe die grote lijnen achteraf uitgewerkt kunnen worden. Het eindbeeld is het ideale toekomstbeeld voor de wijk, waar we op lange termijn naar toe werken.

Het is dus geen plan dat al helemaal klaar is en waarmee de stad en de eigenaars onmiddellijk aan de slag gaan, maar het masterplan geeft wel een beeld van hoe het centrum van Ekeren zich in de toekomst kan ontwikkelen. In dat opzicht vormt het masterplan de basis voor concrete projecten.

Het masterplan stelt ook enkele concrete acties voor om het eindbeeld te versterken en te bereiken.

De open ruimtestructuur in Ekeren in relatie met de bebouwde omgeving.

De visie voor Ekeren-Centrum is gebaseerd op wat Ekeren is, op haar kwaliteiten en potenties. Ekeren is een groen district, een district doorspekt en omringd door grote natuurgebieden, parken en landbouwgebieden.

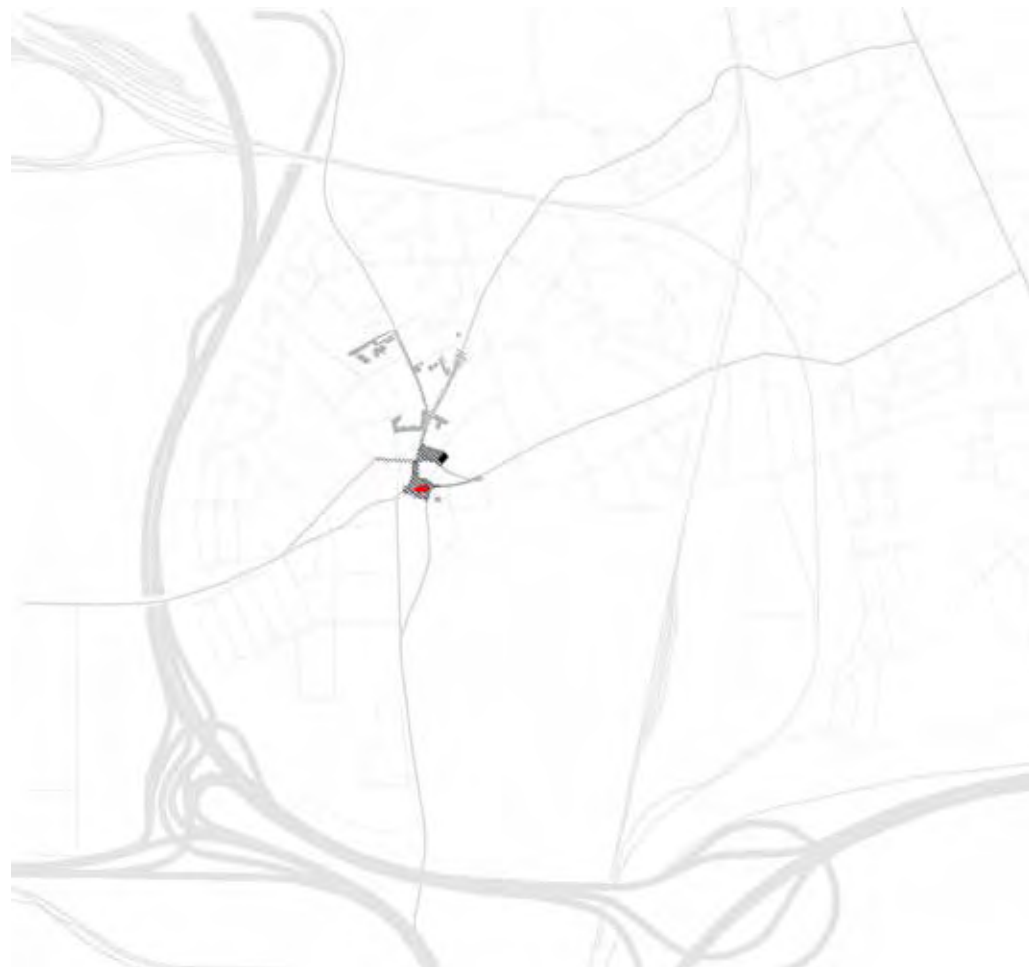
Opmerkelijk en waardevol in Ekeren is het sterke contrast tussen de groene gebieden en de stedelijkheid van het dorp. Waar in Ekeren de open ruimten grote aaneengesloten, afgebakende landschappen zijn, zijn in de meeste voorstedelijke gebieden rond Antwerpen stad en land gemengd waardoor zij niet sterk gedefinieerd worden.

Die tegenstelling tussen stad en land is vandaag voornamelijk potentieel aanwezig in Ekeren. De karakteristieke landschappen in en rond Ekeren zijn weinig zichtbaar in het bebouwde centrum: de toegangen zijn beperkt en weinig zichtbaar, de open ruimten zitten vaak verscholen. Daardoor is het landschap in Ekeren beperkt leesbaar.

De visie is niet enkel gebaseerd op wat Ekeren is, maar ook op wat Ekeren wil worden. Op basis van het bewonersoverleg "Ekeren luistert" en wandelingen met bewoners doorheen het centrum blijkt dat het doorgaand verkeer voor de Ekerenaar de grootste bekommernis is. Wanneer het doorgaand verkeer vermindert, kan tevens aan een serie kleinschalige verzuchting van de bewoners worden voldaan: grotere stoepen, meer ontmoetingsruimte, meer groen, meer speelmogelijkheden, meer mogelijkheid tot evenementen, ...

2. MASTERPLAN

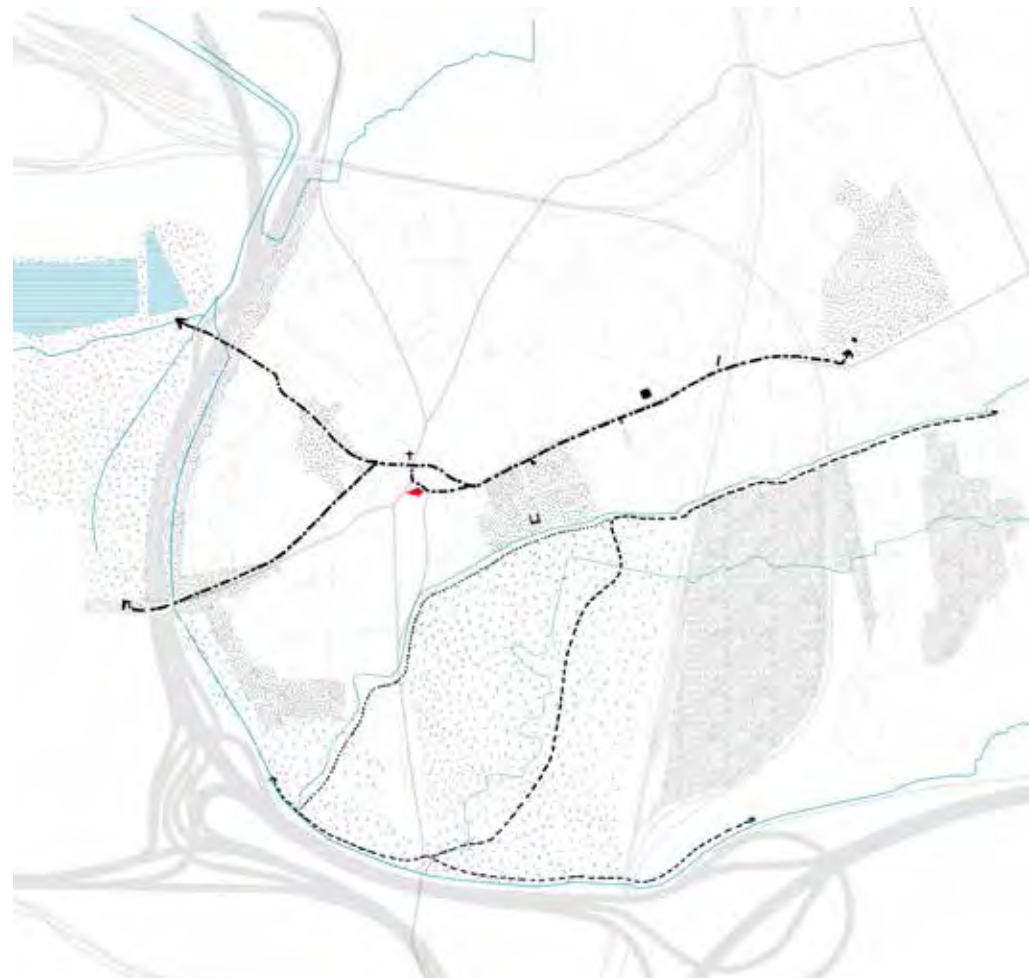
2.1. VISIE

Centrumfiguur

Fijnmazig netwerk

Groene figuur

Bereikbaar centrum

Het masterplan wordt opgebouwd rond vier figuren die de troeven van Ekeren versterken en de kwaliteit en het gebruik van de openbare ruimte verbeteren. Deze vier figuren kunnen niet afzonderlijk van elkaar worden gelezen. Ze vullen elkaar aan en overlappen elkaar. Ze haken in elkaar en vormen op die manier een coherente visie voor het centrum van Ekeren. In elke figuur wordt één aspect, één beeld uitgelicht.

1. De **centrumfiguur** zet in op een aangename en herkenbare verblijfsruimte in het centrum van Ekeren en versterkt de commerciële activiteiten.

2. De **groene figuur** verbindt de parken en groene gebieden in en rond Ekeren en maakt dit zichtbaar in de straten. De figuur bekijkt Ekeren als recreatieve bestemming op lokaal niveau en op schaal van de agglomeratie Antwerpen.

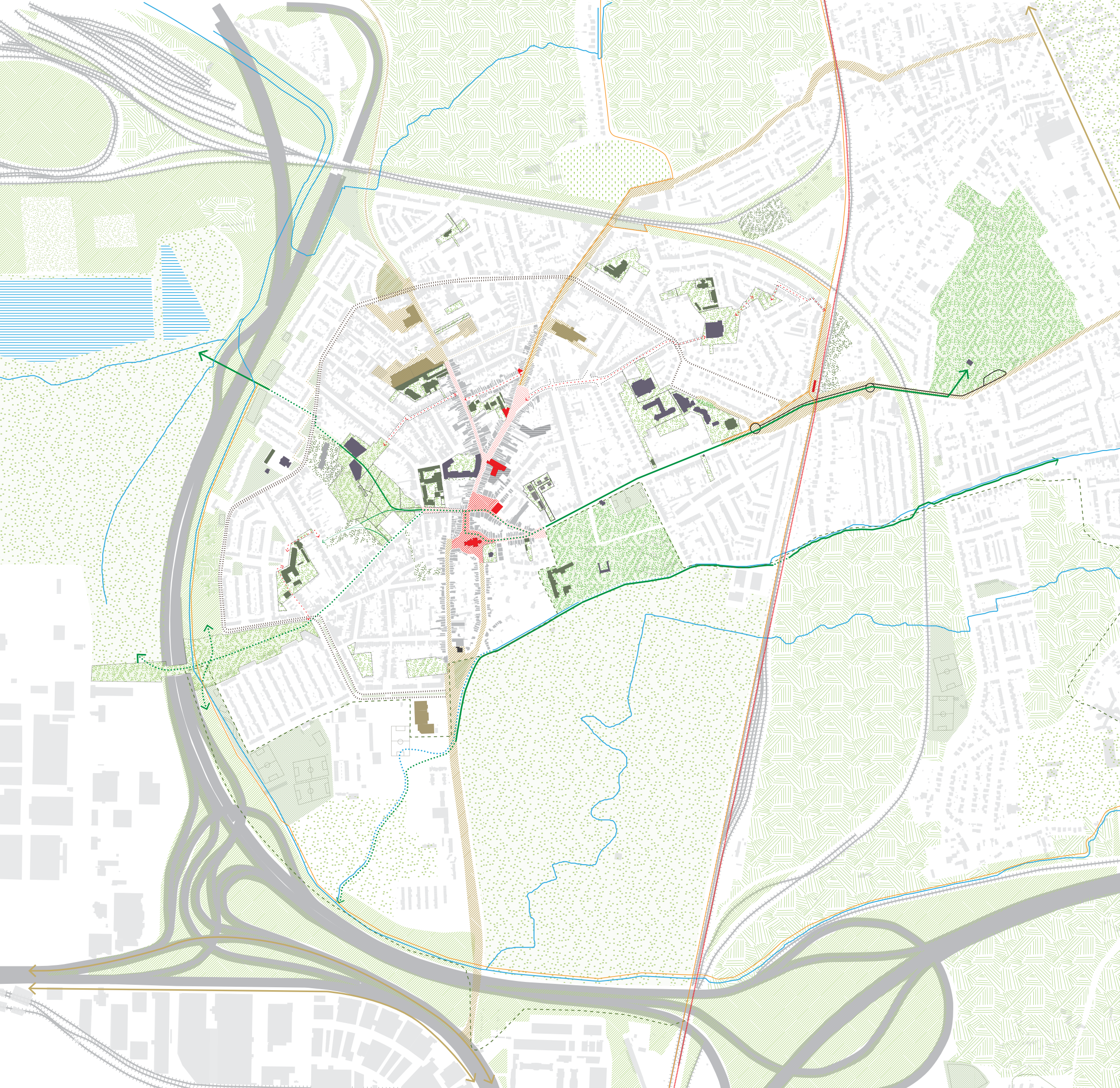
3. Het **fijnmazig netwerk** brengt alternatieve routes voor voetgangers en fietsers doorheen het bebouwd weefsel van Ekeren in beeld. Deze routes zijn een aantrekkelijk alternatief voor de auto om het centrum makkelijk te bereiken. Het is een netwerk dat stedelijke voorzieningen en bestemmingen zoals scholen, speelpleinen, jeugdbeweging, academie... met elkaar verbindt.

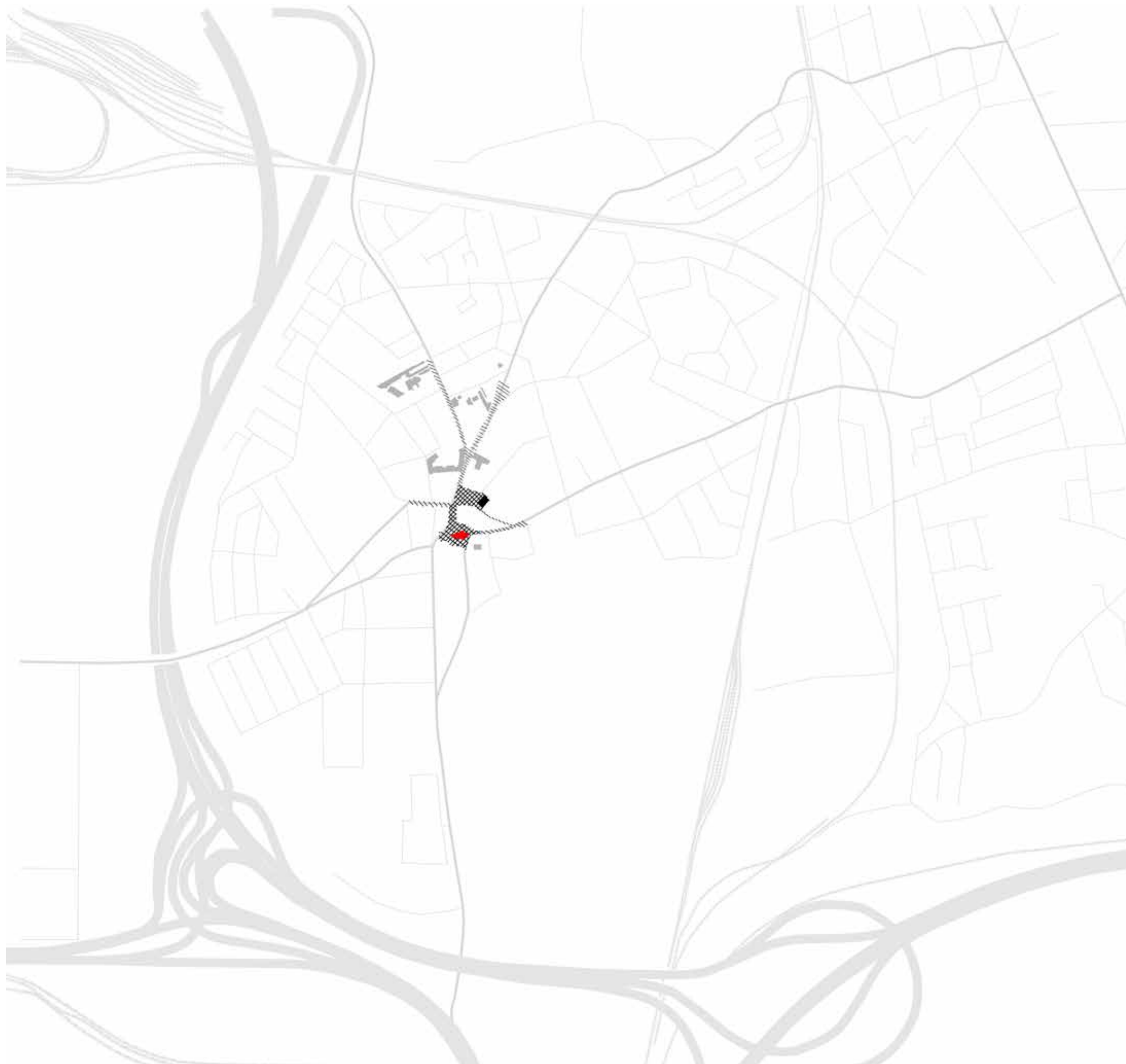
4. Het **bereikbaar centrum** zoekt oplossingen die de mobiliteit verbeteren van alle vervoersmodi en het doorgaand verkeer door het centrum verminderen. Zo kan de kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren.

Mobiliteit, infrastructuur en doorwaadbaarheid zijn essentieel voor de kwaliteit van de drie voorgaande figuren.

2. MASTERPLAN

2.1. VISIE

De huidige publieke ruimte in het centrum van Ekeren is versnipperd.

De huidige publieke ruimte in de centrumfiguur wordt gedomineerd door auto's.

Markt

Het ontbreken van een uitloopruijnte aan publieke functies.

De ingang van de Moretuschool, Kloosterstraat

De huidige publieke ruimte als doorgangsruimte is weinig aantrekkelijk voor commerciële activiteiten.

Voorbeeld van commerciële leegstand in de Kloosterstraat

Dorpstraat

De ingang van de Driehoekschool, Kloosterstraat

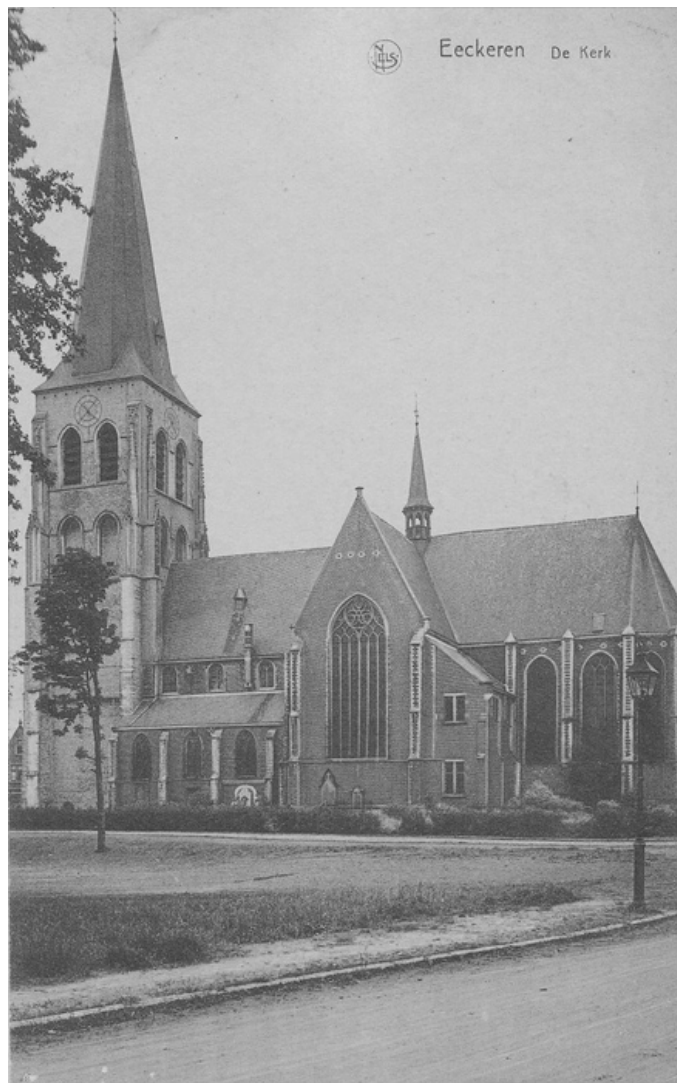
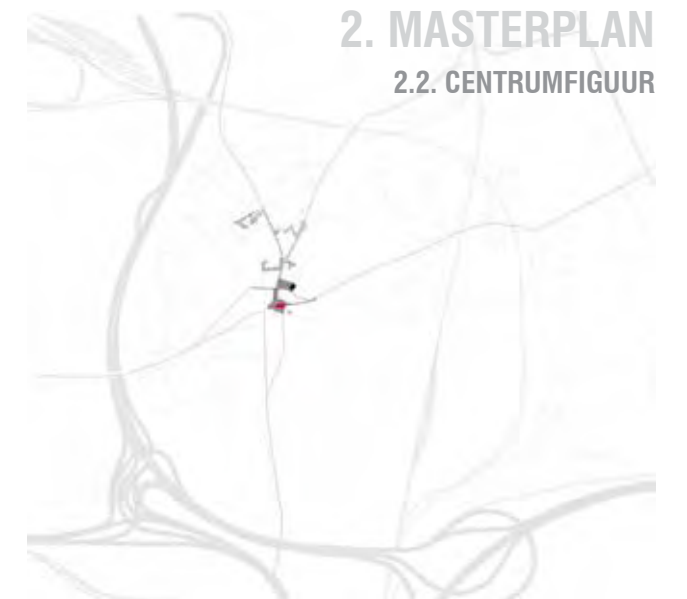

Voorbeeld van commerciële leegstand in de Kloosterstraat

Ekeren heeft geen échte centrumplek. Wat als centrum wordt beschouwd, is een versnipperd geheel van ruimten en programma's, gedomineerd door wagens en parkeergelegenheid. Deze autodominantie en de versnipperde ruimte zijn een nadeel voor het winkelgebied in Ekeren-Centrum. Het handelsapparaat kan niet profiteren van de publieke ruimte als verblijfsruimte waardoor minder kwalitatieve commerciële functies of autogerichte functies zich in Ekeren vestigen met een toenemende achteruitgang van het handelsgebied en de ruimtelijke kwaliteit.

Ferrariskaart - Het centrum van Ekeren = Markt + Kerkplein.

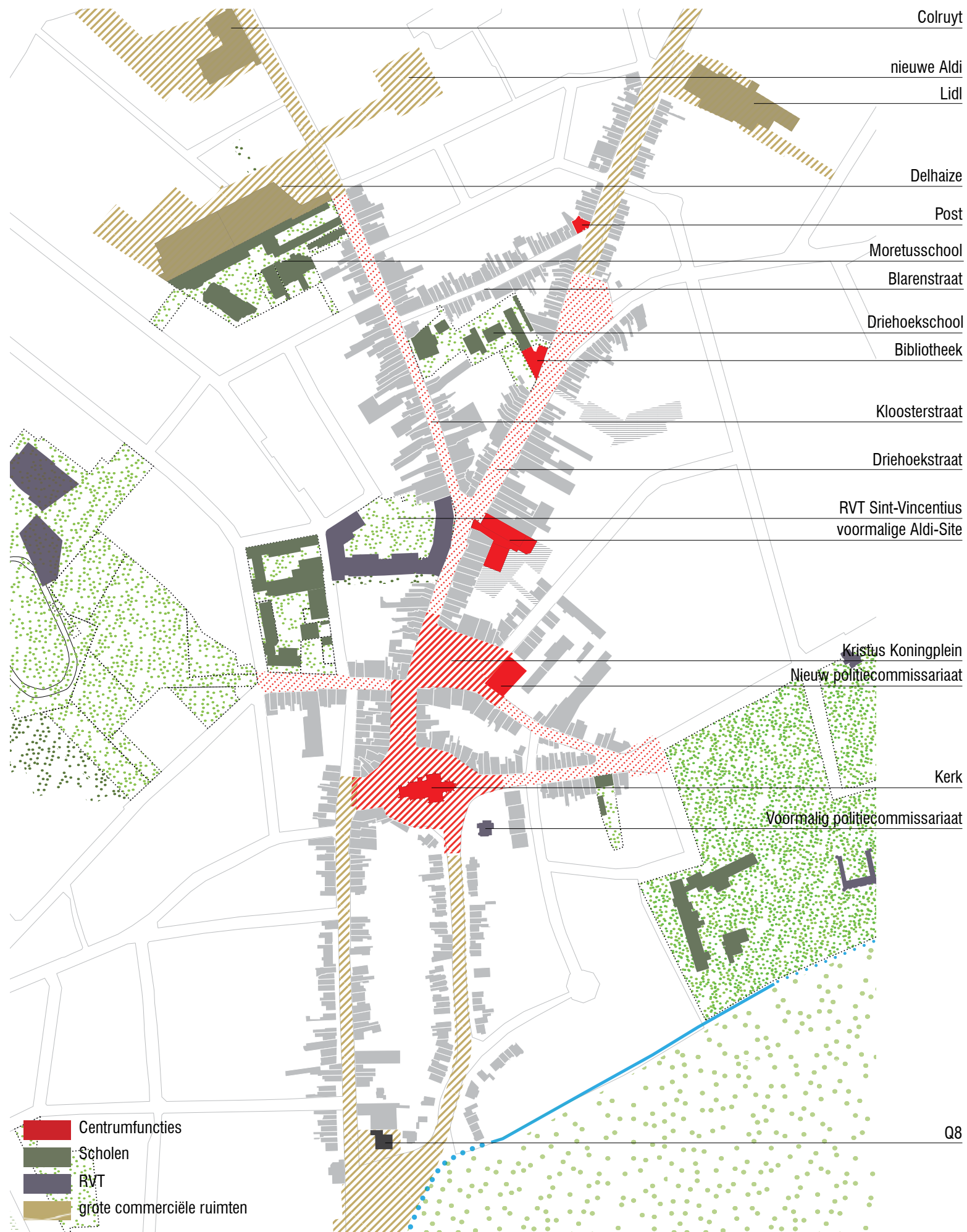

De publieke ruimte van de kernfiguur was een gedeelde ruimte en had een landschappelijk karakter.

Historische beelden tonen dat Ekeren nooit beschikte over één centraal “kerkplein”, maar het centrum steeds bestond uit een aaneenschakeling van verschillende publieke ruimten: Markt, het kerkplein en later het Kristus Koningplein. De publieke ruimte in dit centrumgebied was aangelegd als een gedeelde ruimte, een ruimte waar auto, openbaar vervoer, fietsers en voetgangers met elkaar worden gemengd waardoor de publieke ruimte ook een verblijfsruimte wordt. De historische beelden tonen ook een landschappelijke aanleg van de publieke ruimte. Het masterplan beoogt een herstel van deze begrippen: een echt centrumgebied dat als 1 geheel functioneert met een gedeelde openbare ruimte en een landschappelijke aanleg.

Door de centrumfiguur als een gedeelde ruimte uit te werken ontstaat voor de kleinschalige handel in het centrum van Ekeren een aantrekkelijk ruimtelijk kader. Handel en horeca profiteren daarbij van het centrum als een kwalitatieve, rustige, stedelijke open ruimte, een proces dat in vele binnenstedelijke gebieden een stimulerend effect heeft op handel en horeca. Het omgekeerde proces is merkbaar in het huidige centrum van Ekeren, waar het centrum als verkeersruimte en als doorgangsruimte een negatief beeld creëert van de publieke ruimte en zo leegstand van commerciële ruimten in de hand werkt.

Zicht op Colruyt, Kloosterstraat

Zicht op Lidl, Driehoekstraat

Zicht op Delhaize, Kloosterstraat

Zicht op Q8, De Beukelaerlaan

2. MASTERPLAN

2.2. CENTRUMFIGUUR

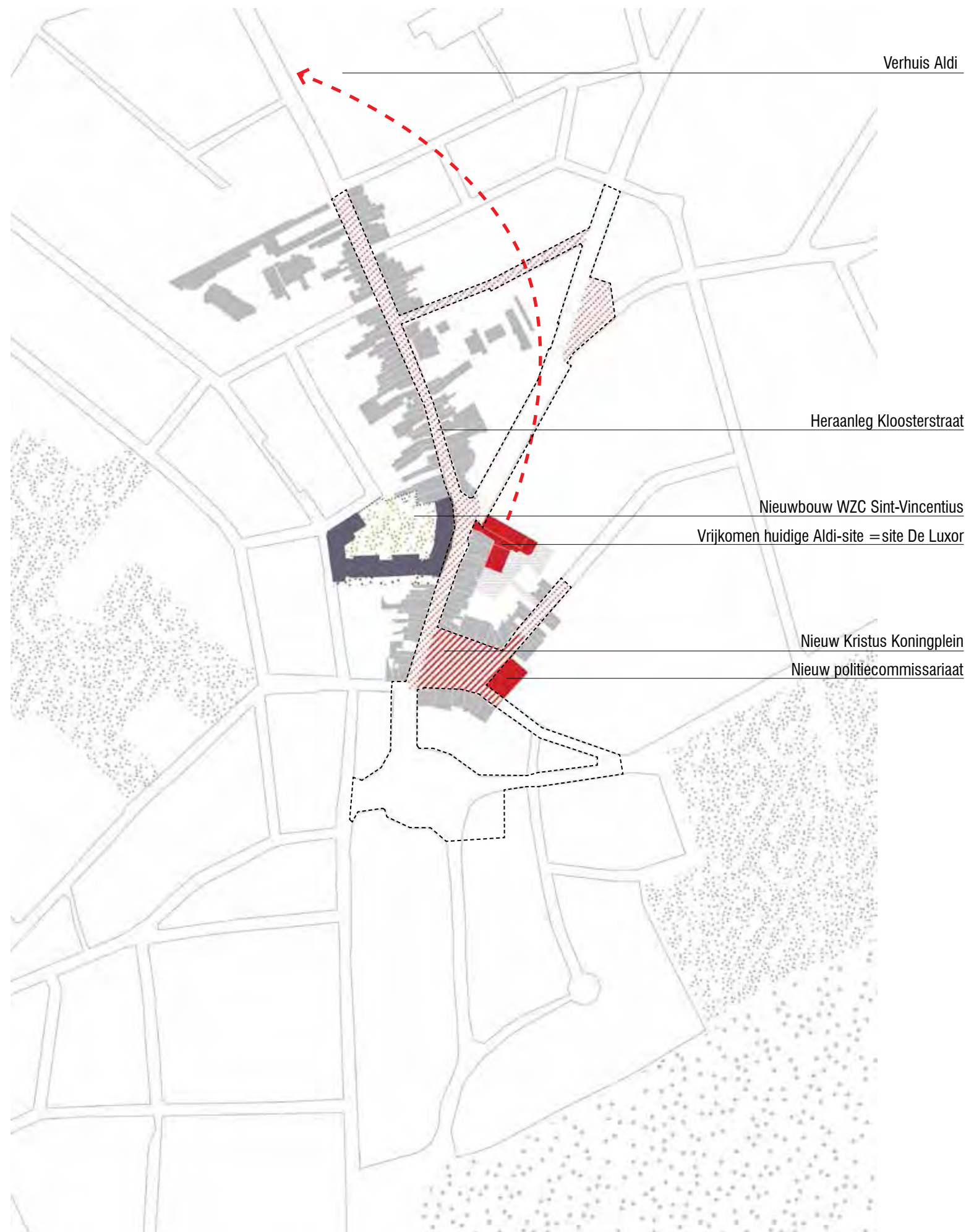

In het masterplan wordt gekozen voor een centrumfiguur die in grote lijnen overeenkomt met het winkelgebied in Ekeren. Het is een noord-zuid gerichte figuur met aan de rand van deze figuur een aantal functies die een belangrijke autobereikbaarheid vereisen, in hoofdzaak warenhuizen. Deze functies maken geen deel meer uit van de centrumfiguur.

Het doel van de figuur is het winkelgebied te verlevendigen door de open ruimte als een kwalitatieve verblijfsruimte uit te werken. Binnen deze figuur is de auto te gast zodat een aangename verblijfsruimte kan ontstaan. Bovendien combineert deze figuur de verschillende commerciële functies aangevuld met een serie belangrijke stedelijke bestemmingen zoals scholen, de post, de bibliotheek, het rusthuis, ...

Wat kenmerkt een gedeelde ruimte?

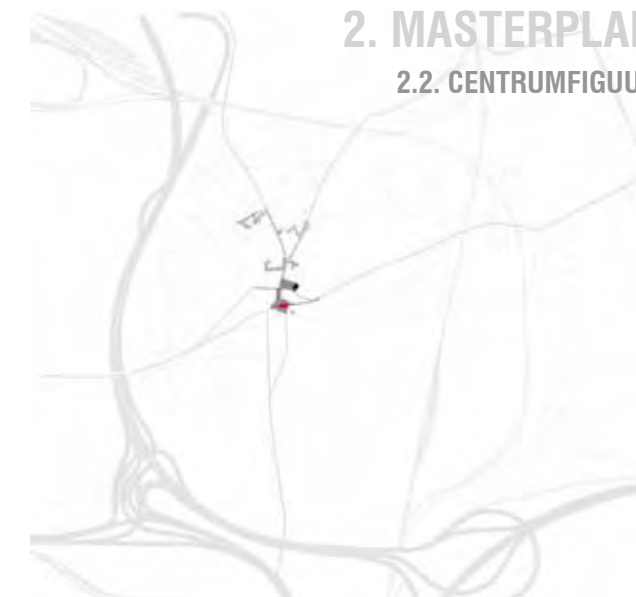
- auto te gast
- publiek transport
- zachte mobiliteit
- ontmoetingsplek
- brede voetpaden
- bereikbaarheid
- continue publieke ruimte
- speelruimte
- landschappelijke elementen
- groene ruimte

Lopende projecten in het centrum.

2. MASTERPLAN

2.2. CENTRUMFIGUUR

Binnen de centrumfiguur moet bekeken worden welke acties (nog) mogelijk zijn om dit gebied te versterken. Enerzijds kiezen Stad Antwerpen en district Ekeren voor het behoud van de mogelijkheid tot doorgaand verkeer en het behoud van de huidige parkeerbalans.

Daarnaast zijn in de centrumfiguur een reeks belangrijke projecten reeds uitgevoerd, lopende of vergund zoals het Kristus Koningplein, de Kloosterstraat, de Blarenstraat, het kruispunt Driehoekstraat/ Geestenspoor, de nieuwbouw van het woonzorgcentrum, ...

Het masterplan zal zich daarom concentreren op acties die de omgeving van de kerk en Markt versterken. Daardoor kan samen met de twee belangrijkste open ruimte projecten: het Kristus Koningplein en de heraanleg van de Kloosterstraat, het centrumgebied zijn definitieve vorm krijgen.

In de gehele zone worden naar ontwerp dezelfde ambities nagestreefd. Het materiaalgebruik in de centrumfiguur wordt op elkaar afgestemd zodat het openbaar domein binnen deze figuur 1 geheel vormt. In de kerkomgeving, Markt en Kristus Koningplein wordt gestreefd naar het gebruik van hoogwaardige materialen. In de omliggende straten in de figuur kan gekozen worden voor een eenvoudiger materiaalgebruik dat in beeld wel 1 geheel vormt.

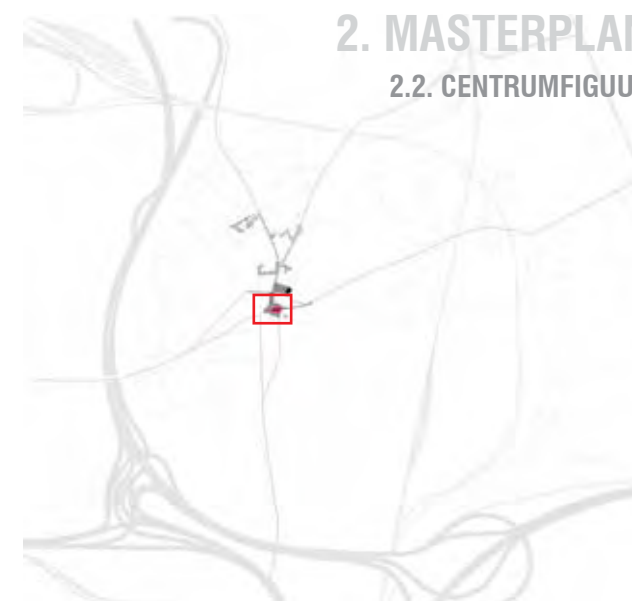
Heraanleg Kloosterstraat als gedeelde ruimte. [Vectris]

Heraanleg Kristus Koningplein als gedeelde ruimte. [Land]

2. MASTERPLAN

2.2. CENTRUMFIGUUR

STUDIE 1: DE KERKOMGEVING

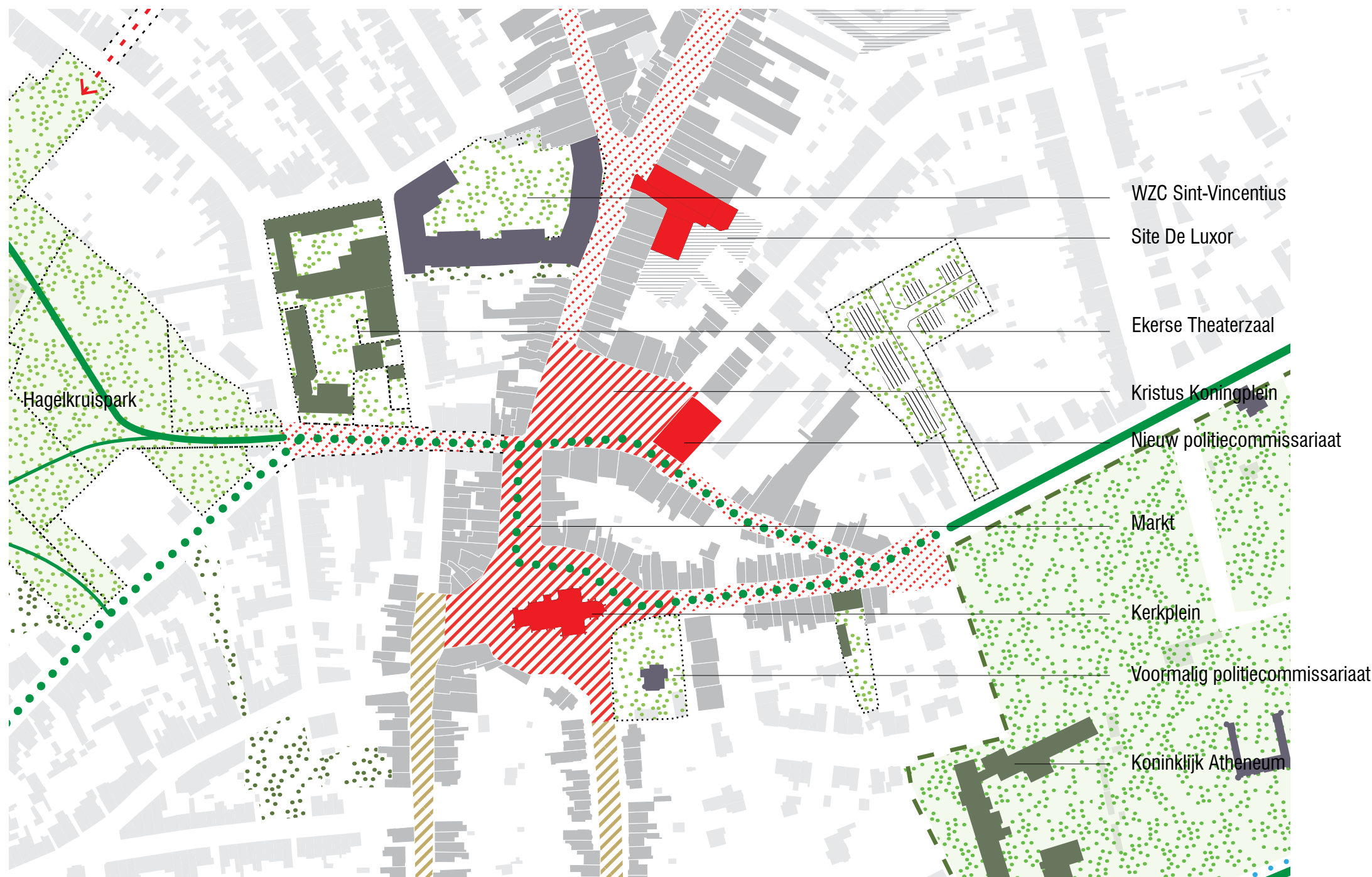
De karakteristieken van Ekeren komen geconcentreerd voor in de zone rond de kerk: potentiële landschappelijke kwaliteiten, dominantie van de auto en doorgaand verkeer.

Het kerkplein ligt op een strategische plek: het is het kruispunt van de belangrijkste noord-zuid en oost-west verbindingen. Daardoor bepaalt het kerkplein in grote mate het gezicht en het imago van Ekeren-Centrum.

Het huidige kerkplein wordt gedomineerd door de auto. Het werkt als een groot rondpunt voor het doorgaand verkeer. Bovendien is een groot deel van het plein ingericht als parking. Nochtans zijn er waardevolle bomen aanwezig op het plein, bomen die vandaag weinig zichtbaar zijn tussen de wagens waardoor ze amper het beeld van het kerkplein bepalen.

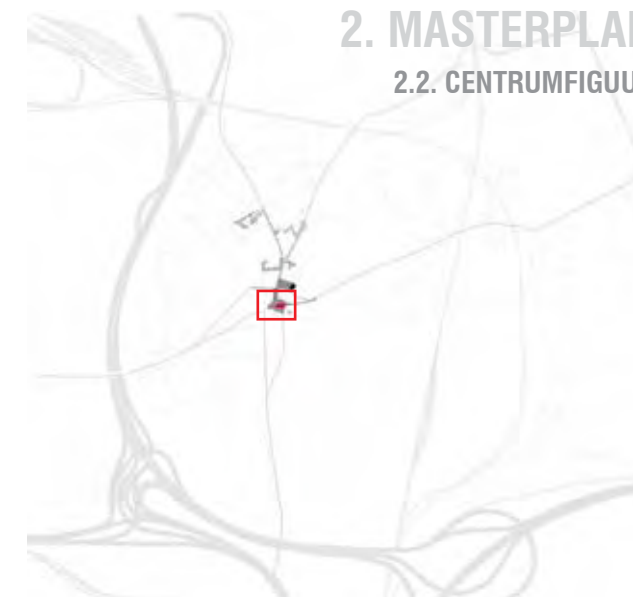
Het landschappelijk karakter van het plein wordt tevens versterkt door de nabije tuin van het voormalig politiecommissariaat. En ook de Markt heeft de potentie om het landschappelijk karakter van de zone rond de kerk te verstevigen. De straat heeft vandaag een breed profiel, maar een beperkt aantal bomen.

De kerkomgeving beschikt over de mogelijkheden om een kwalitatieve verblijfsruimte te worden in plaats van een doorgangsruijmt en zo de centrumfiguur te vervolledigen en te versterken.

2. MASTERPLAN

2.2. CENTRUMFIGUUR

Ambitie

De kerkomgeving, het kerkplein en Markt, wordt ingericht als een gedeelde ruimte. Ze representeert de toegangspoort tot het centrum. De ambitie voor de kerkomgeving bestaat erin om:

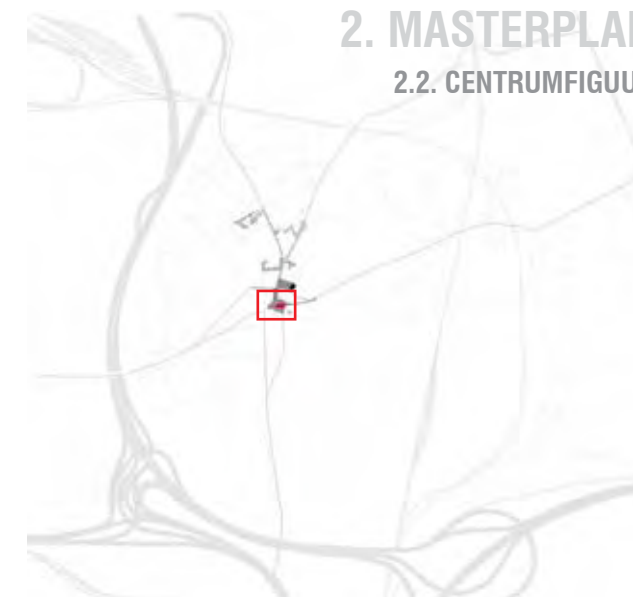
- het kerkplein te vergroenen als middelpunt en uithangbord van het groene district;
- een katalysator te zijn voor de heropleving van de horeca en de handelskern;
- de verkeerscirculatie voor alle modi te vereenvoudigen en veiliger te maken;
- de huidige parkeerbalans te behouden.

1. Een vergroend kerkplein

In de centrumfiguur fungeert het kerkplein als een tegenhanger of complement van de nieuwe, overwegend minerale ruimten van het Kristus Koningplein en de Kloosterstraat. Om de reeds bestaande diversiteit aan open ruimten in Ekeren te versterken wordt het kerkplein als een groen plein of “groene tuin” uitgewerkt. Op die manier geeft de wisselwerking tussen de kerktuin en het Kristus Koningplein elke bezoeker en inwoner direct een beeld van Ekeren als het groene district in een stedelijke omgeving.

2. MASTERPLAN

2.2. CENTRUMFIGUUR

Integratie van de tuin van het voormalig politicommissariaat.

Referentiebeelden: zoeken naar evenwicht mineraal - vegetaal.

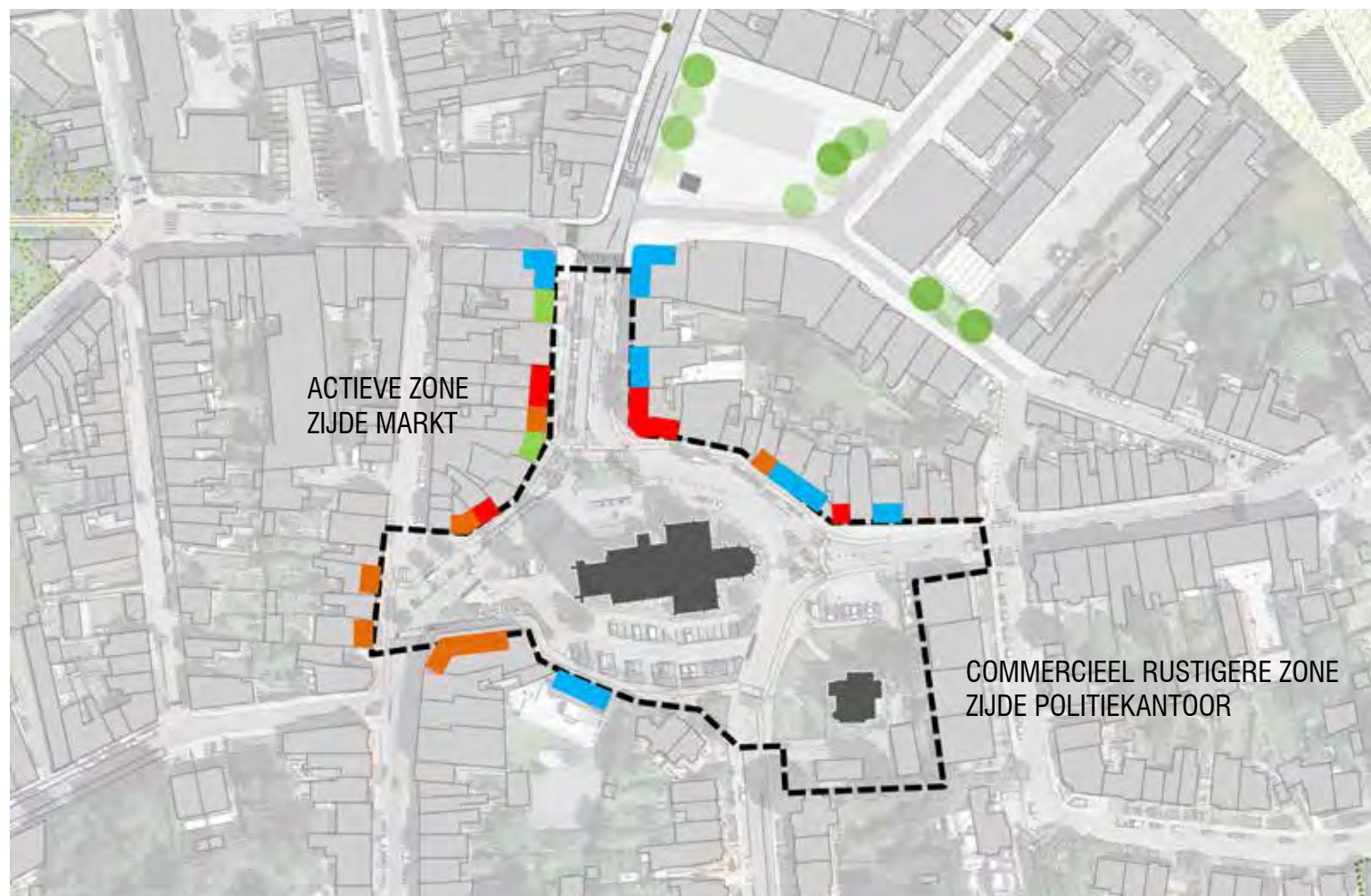
Het kerkplein staat niet op zich. De ontwerputdaging ligt in het ontwerpen van een kerkplein die de omliggende open ruimten integreert. Het brede profiel van de Markt wordt ingezet om bredere beplante voetpaden te maken waardoor het Kristus Koningplein en het kerkplein als één geheel kunnen werken.

Ook de tuin van het voormalige politiecommissariaat is een ruimte in het verlengde van het kerkplein. Hoewel dit privaat domein is, zijn relaties tussen de beide ruimten, visueel en landschappelijk, belangrijk. Vergelijkbaar met de manier waarop voortuinen van woningen in bepaalde wijken in Ekeren het karakter van de publieke ruimte aanvullen en mee bepalen. Het kerkplein in Ekeren kan natuurlijk niet doorlopend landschappelijk zijn, maar houdt rekening met de aanwezige winkels, horeca, auto- en fietsbereikbaarheid en parkeergelegenheid.

Bij het ontwerpen van de kerkomgeving ligt de uitdaging in het zoeken naar het juiste evenwicht tussen minerale en vegetale afwisseling. Er zijn momenteel voldoende voorbeeldprojecten waarin verschillende evenwichten tussen beide worden onderzocht: alternerende minerale en vegetale strips, ingezaaide voegen waarbij het verschil tussen vegetaal en mineraal verdwijnt of een doorlopende minerale ruimte met punctueel markante landschappelijke elementen.

Ontwerpoefening: circulatie ten noorden en ten zuiden van de kerk.

Inventaris commerciële activiteiten aan het kerkplein en Markt.

2. MASTERPLAN

2.2. CENTRUMFIGUUR

2. Diversiteit van transportmodi

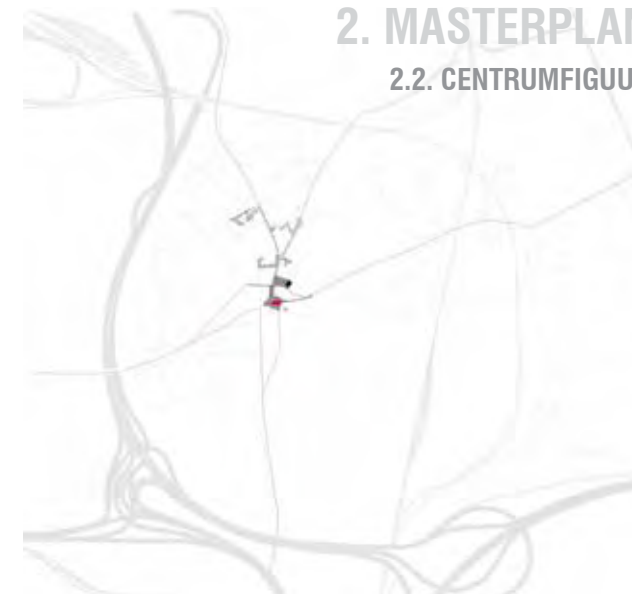
Het is belangrijk het doorgaand verkeer te herdenken en het kerkplein niet langer als een rondpunt te beschouwen. Het gemotoriseerd verkeer kan via een noordelijke of zuidelijke weg langs de kerk geleid worden. Het principe van vereenvoudiging van de verkeersstromen werden door De Lijn en het Vlaams gewest ondersteund. Wel moeten beide scenario's nog verder onderzocht worden in functie van verkeersstromen, intensiteiten, inname openbaar domein, parkeren, halteren van de bussen, enzovoort.

De mate van vergroening van de kerkomgeving zal afhankelijk zijn van de, nog te onderzoeken, mogelijk nieuwe circulatie en de inpasbaarheid van parkeerplaatsen. Het stadscollège stelt als prioriteit dat bij uitvoering van nieuwe projecten de huidige parkeerbalans gehandhaafd blijft. Daarnaast moet het steeds mogelijk zijn bijkomende parkeerplaatsen te realiseren wanneer er zich (ruimtelijk kwalitatieve) opportuniteiten voordoen. In de projectfase moet daarom onderzocht worden of er parkeerplaatsen verschoven kunnen worden, rondom de winkerkern, zodat het kerkplein maximaal kan vergroenen. Onderzoek naar alternatieve parkeerplaatsen moet uitwijzen wat haalbaar is en wat niet. Gelet op de beperkte openbare ruimte dient ook onderzoek gedaan te worden naar parkeerrealisatie op private terreinen in de handelskern.

- Banken & Diensten
- Apothekers
- Restaurants / Cafés
- Winkels

2. MASTERPLAN

2.2. CENTRUMFIGUUR

CONCLUSIE CENTRUMFIGUUR

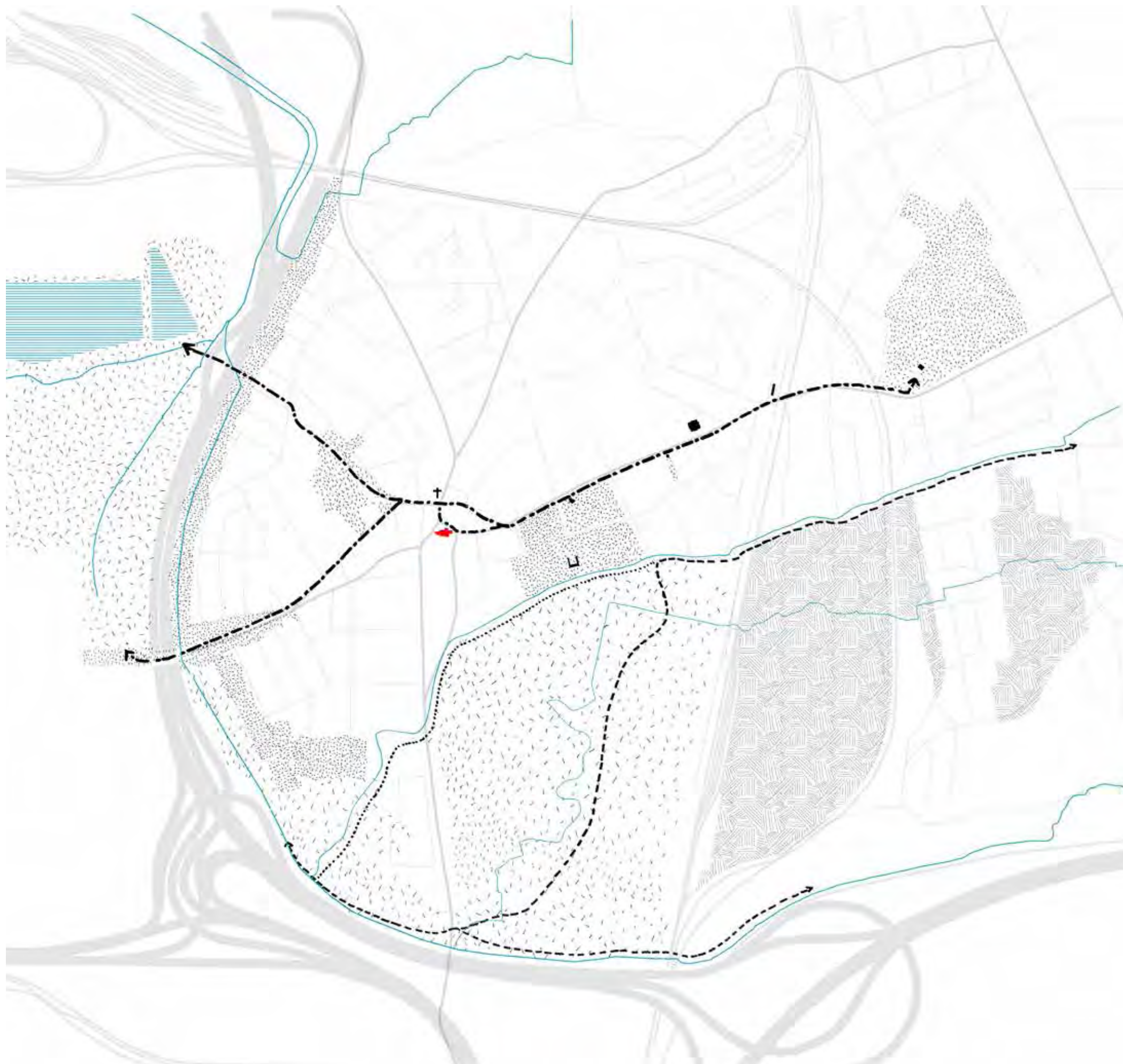
De ontwerp oefening voor het kerkplein maken een aantal algemene ontwerp thema's duidelijk bij het versterken van de centrumfiguur.

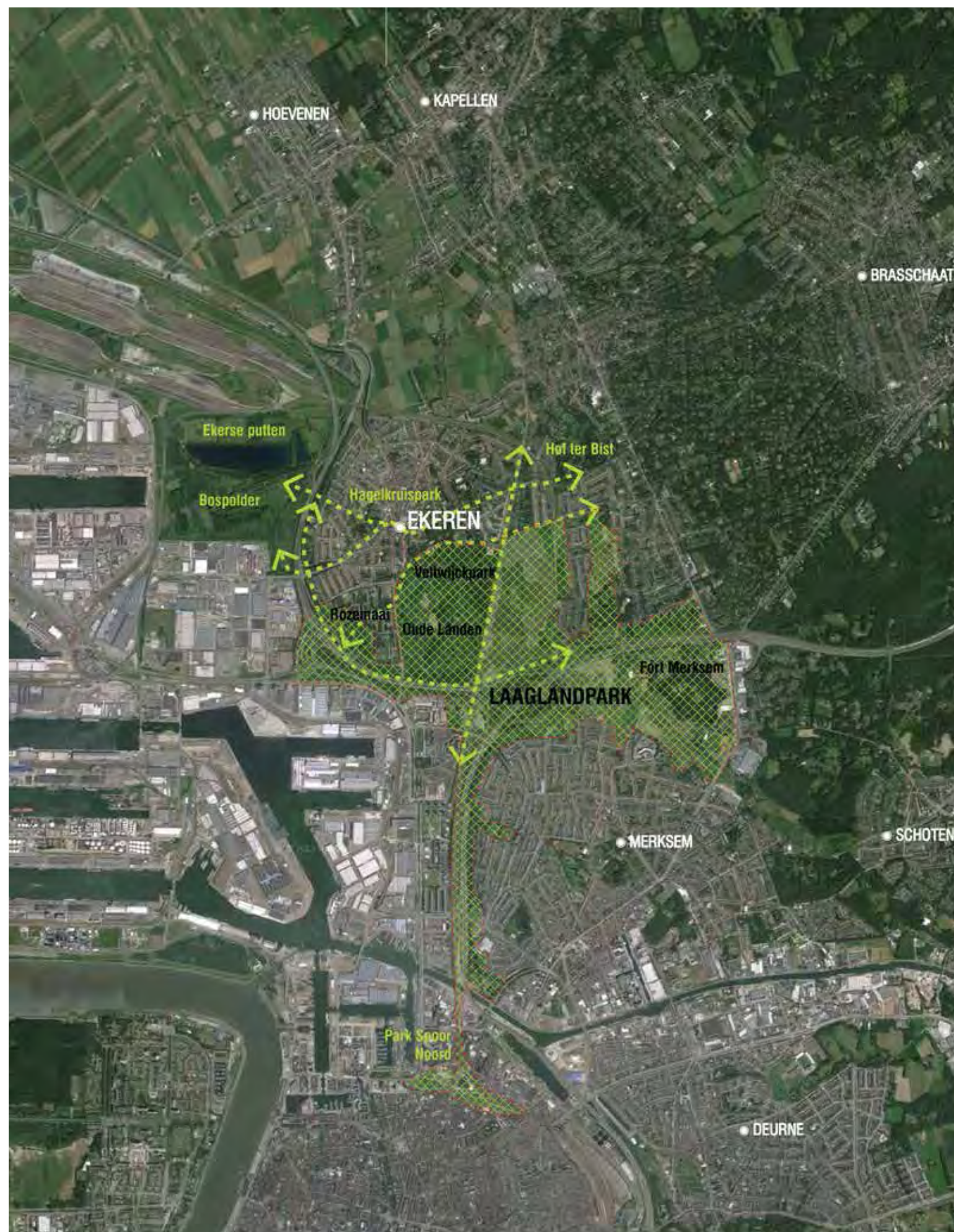
Het concept van de publieke ruimte als een gedeelde ruimte is niet evident. Er moet nauwkeurig worden bekeken op welke wijze een nieuw evenwicht kan worden gevonden tussen autoverkeer en zacht verkeer. Het mobiliteitsplan van Stad Antwerpen geeft het kader waarbinnen per project de ruimtelijke impact van mobiliteit wordt onderzocht.

Om het beeld van Ekeren als groen district te versterken is het noodzakelijk om in elk project een evenwicht te zoeken tussen minerale en vegetale oppervlakten en structuren. Dat evenwicht moet op alle schaalniveaus worden uitgewerkt: op schaal van het centrum, zoals de wisselwerking tussen de kerkomgeving en het Kristus Koningplein, en op schaal van de inrichting van de publieke ruimte.

2. MASTERPLAN

2.3. GROENE FIGUUR

Hof de Bist

Veltwijckpark

Hagelkruispark

Bospolder

2. MASTERPLAN

2.3. GROENE FIGUUR

In en rond Ekeren bevinden zich een verscheidenheid aan grote en kleine groene landschappen: parken, natuureservaten, landbouw, polders... een belangrijke troef die Ekeren kenmerkt als groen district. De aanwezigheid van deze groene gebieden is echter weinig zichtbaar in het stedelijk weefsel in het centrum. De plekken liggen verborgen in het binnengebied van een bouwblok en hebben een beperkt aantal toegangen zoals het Hagelkruispark of ze zijn nauwelijks bereikbaar zoals Bospolder. Door te werken aan de zichtbaarheid van deze groene gebieden kan het beeld en de woonkwaliteit van Ekeren sterk verbeteren.

In het masterplan wordt de noord-zuid gerichte centrumfiguur daarom aangevuld met een oost-weststructuur die de open groene ruimten verbindt. Waar de centrumfiguur de commerciële kern van Ekeren versterkt, is dit een figuur die Ekeren-Centrum als landschappelijke en recreatieve ruimte toont en zo inspeelt op de ambitie "Ekeren als groen district".

Deze figuur versterkt het contrast tussen stad en land, verbetert de toegankelijkheid van de landschappen en maakt deze meer leesbaar in het stedelijk weefsel. Het netwerk werkt op verschillende schaalniveaus: lokaal op schaal van de buurt en de wijk Ekeren-Centrum en bovenlokaal op schaal van Stad Antwerpen en haar buurgemeenten.

2. MASTERPLAN

2.3. GROENE FIGUUR

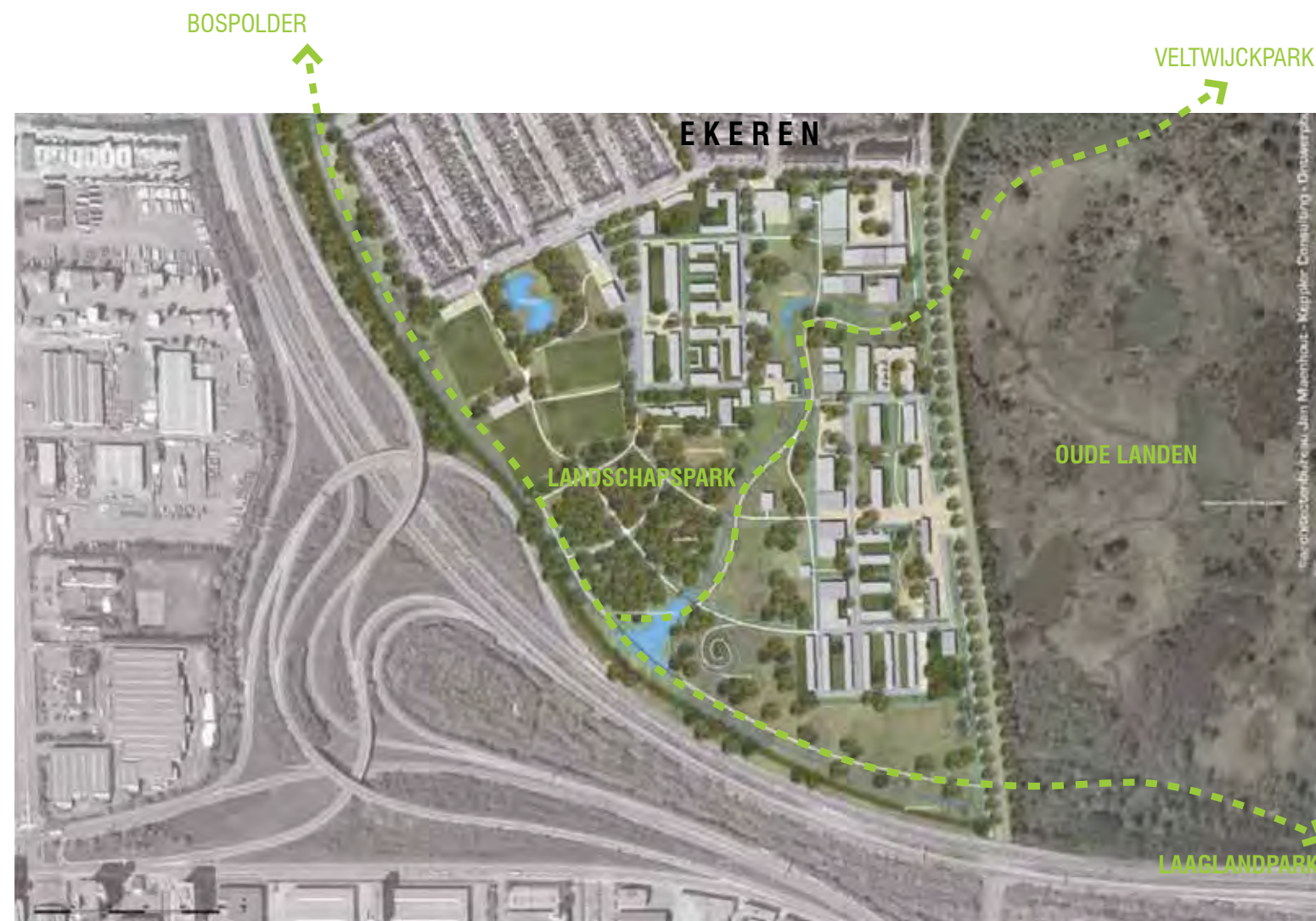
1. Op schaal van Ekeren-Centrum

Op lokaal niveau krijgen 2 oost-west assen een sterk landschappelijk karakter. Zij verbinden verschillende recreatieve en toeristische plekken in Ekeren. Op dit schaalniveau gaat het eerder om eenvoudige ingrepen zoals voorstellen om straten die het centrum doorkruisen te vergroenen en te beplanten. Lopende en nieuwe projecten moeten ontwerpmatig rekening houden met het vervolledigen van dit groene netwerk.

Daarnaast is het van belang ook de toegangen tot de verschillende landschappen te verbeteren zodat Ekeren ten volle kan profiteren van (de aanwezigheid van) al deze open groene ruimten. Ook de speelvelden in Ekeren worden opgenomen in de groene figuur, zowel de kleinere speelplekken als de speelruimten in de parken. Het is niet het aanbod, maar de toegankelijkheid en (kindvriendelijke) bereikbaarheid van de speelruimten die moet worden herdacht. Door een groot deel van deze speelterreinen op te nemen in de groene figuur wordt hieraan gewerkt.

○ Mogelijke deelprojecten ivf toegankelijkheid van de parken

* Bestaande speelterreinen

Overzichtplan van het masterplan Rozemaai Bron: Architectenbureau Jan Maenhout - Keppler Consulting - Ontwerpbureau Pauwels

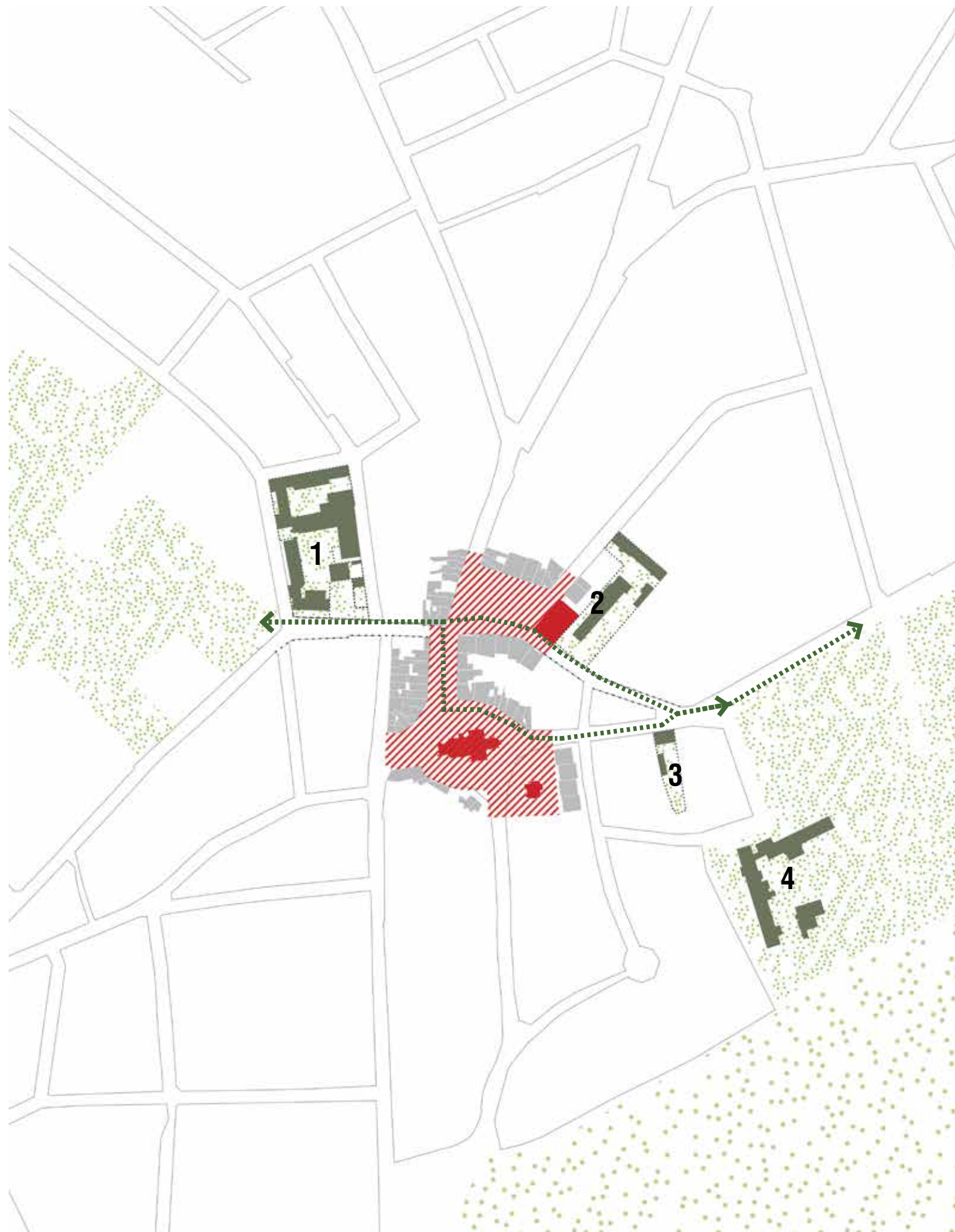

Strategische Ruimte: Zachte ruggengraat. [Antwerpen]

2. Op schaal van Antwerpen

Door de groene figuur op niveau te zien van het Laaglandpark en park Spoor Noord kan Ekeren een belangrijk schakelpunt worden in de groenstructuur van de stad Antwerpen. Bovendien kan door deze groene figuur de zachte ruggengraat van het strategisch ruimtelijk structuurplan Antwerpen binnendringen in het centrum van Ekeren.

In het masterplan Rozemaai wordt een natuurlijk landschapspark gerealiseerd dat de Donkse beekvallei verbindt met het district Ekeren. Dit landschapspark vervolledigt de zuidelijke oost-west-as van de groene figuur.

Het groene netwerk als verbindend element tussen de verschillende publieke functies.

1. Sint-Lambertus Basisschool

2. OLV Lourdes Instituut

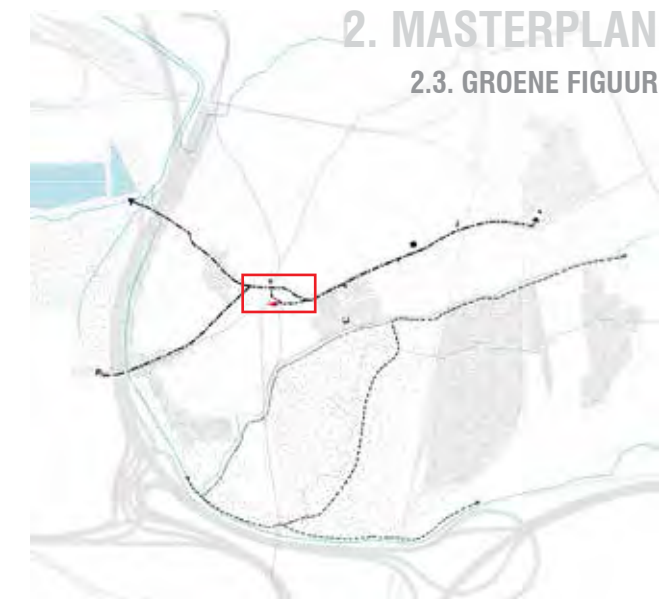
3. Jeugdhuis

4. Koninklijk Atheneum

2. MASTERPLAN

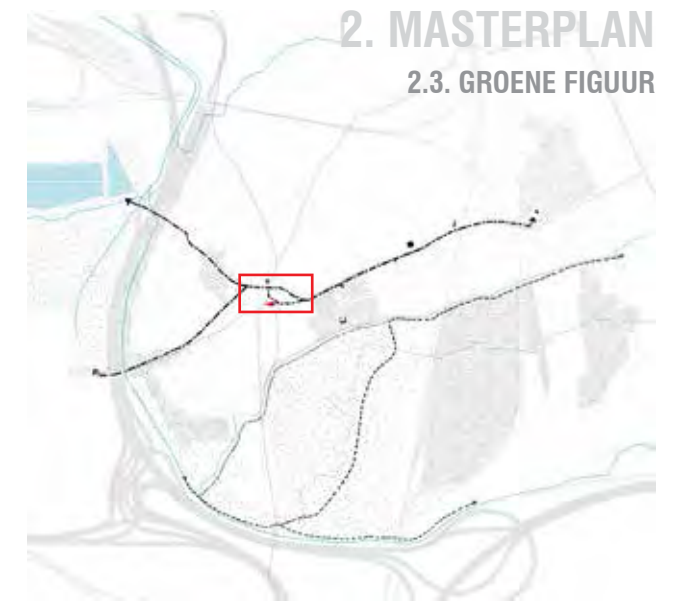
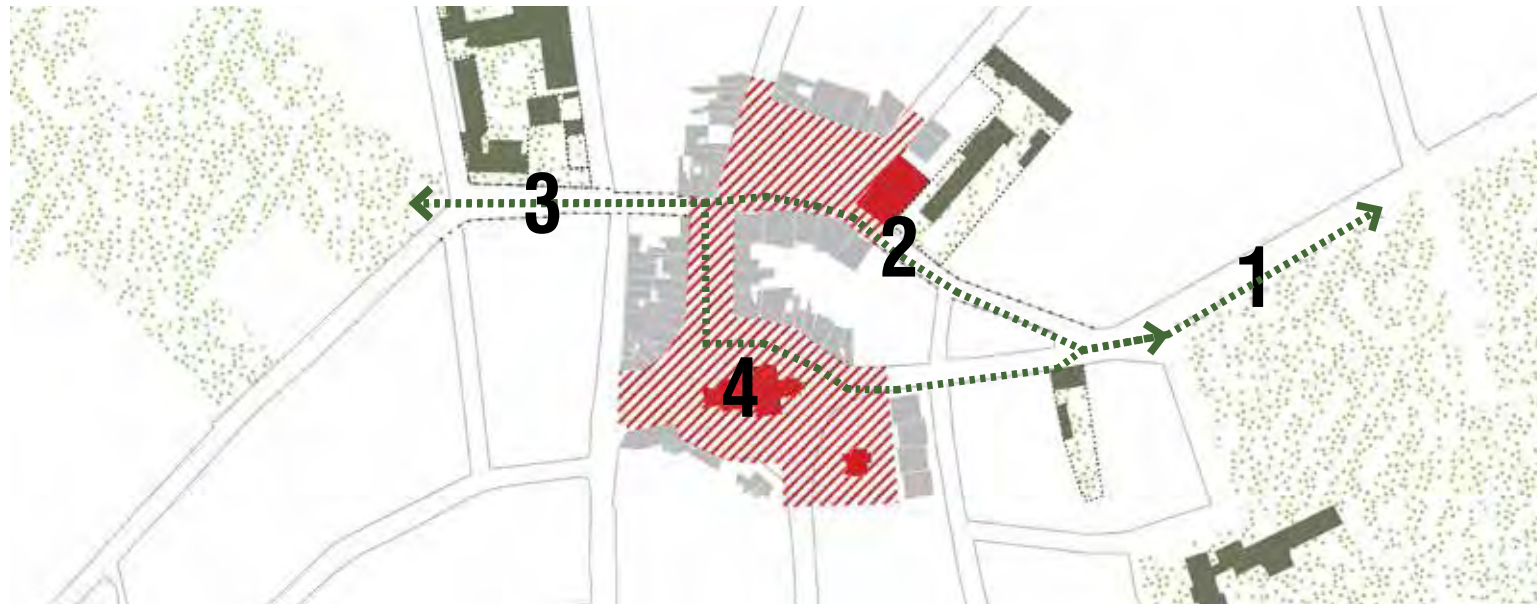
2.3. GROENE FIGUUR

STUDIE 1: VERVOLLEDIGING GROENE FIGUUR TER HOOGTE VAN DE CENTRUMFIGUUR

De versterking van de groene figuur op lokaal niveau zal voornamelijk bestaan uit kleine ingrepen bij de heraanleg van het openbaar domein, waarbij maximaal wordt ingezet op vergroening.

Langs de groene as bevinden zich een aaneenschakeling van publieke functies die het publieke karakter van het groen netwerk versterken en programmatisch opladen.

Veltwijcklaan

Zicht op het politiecommissariaat in de Alfons Jeurissenstraat

Brug Veltwijcklaan Ekeren station

Zicht op het politiecommissariaat in het Groot Hagelkruis

Zicht op de Kerk en de Alfons Jeurissenstraat

Zicht op de ingang van het Hagelkruispark vanuit het Groot Hagelkruis

Ambitie

Waar de groene figuur overlapt met de centrumfiguur wordt de vervollediging van de groene figuur opgesplitst in 4 deelprojecten:

1. Veltwijcklaan
2. Alfons Jeurissenstraat en Kristus Koningplein
3. Groot Hagelkruis
4. Kerkplein en Markt

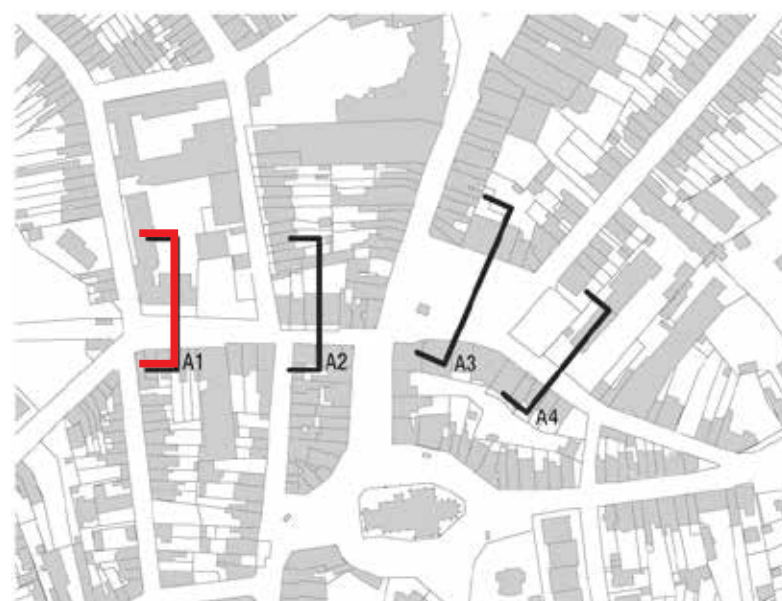
De Veltwijcklaan wordt reeds gekenmerkt door een historisch groene beplanting, zeer oude eiken vervolledigen hier het straatbeeld.

Bij de recent uitgevoerde projecten Kristus Koningplein en Alfons Jeurissenstraat werd waar mogelijk rekening gehouden met een maximale vergroening van het openbaar domein.

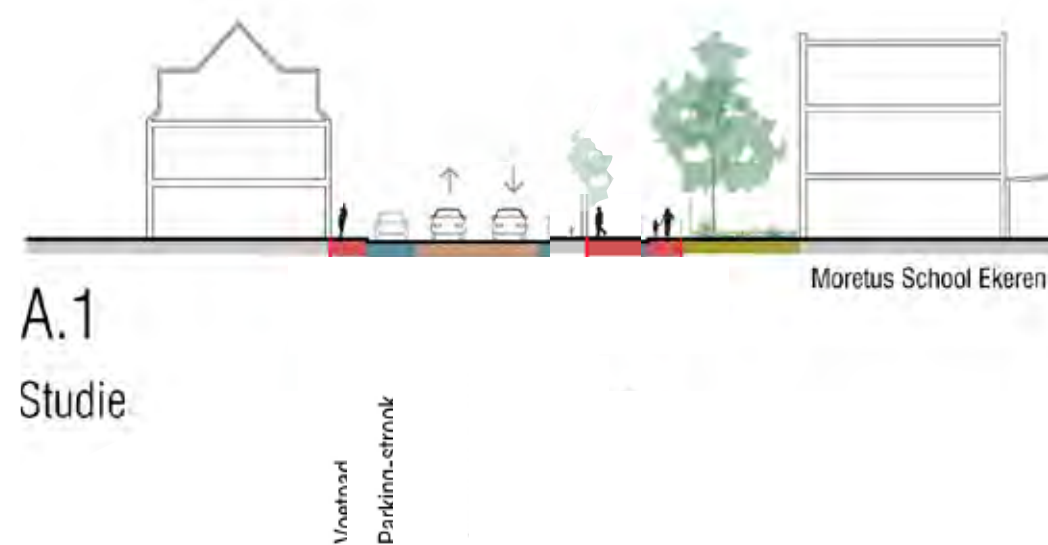
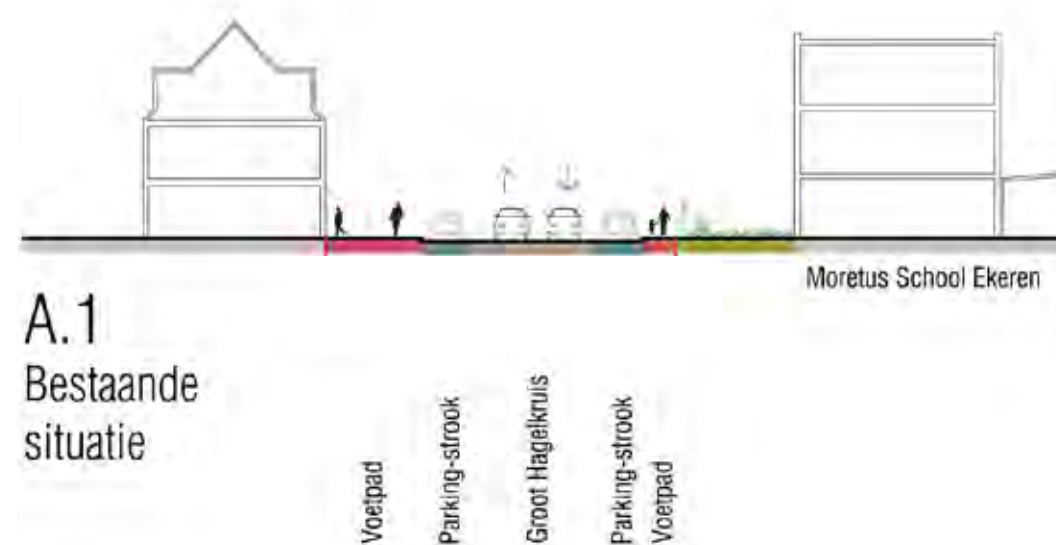
Om het groene netwerk ter hoogte van de centrumfiguur te vervolledigen dienen 2 ontbrekende schakels een nieuwe inrichting te krijgen: de vergroening van het kerkplein en de Markt, als studie opgenomen bij bespreking van de centrumfiguur, en de vergroening van het Groot Hagelkruis.

2. MASTERPLAN

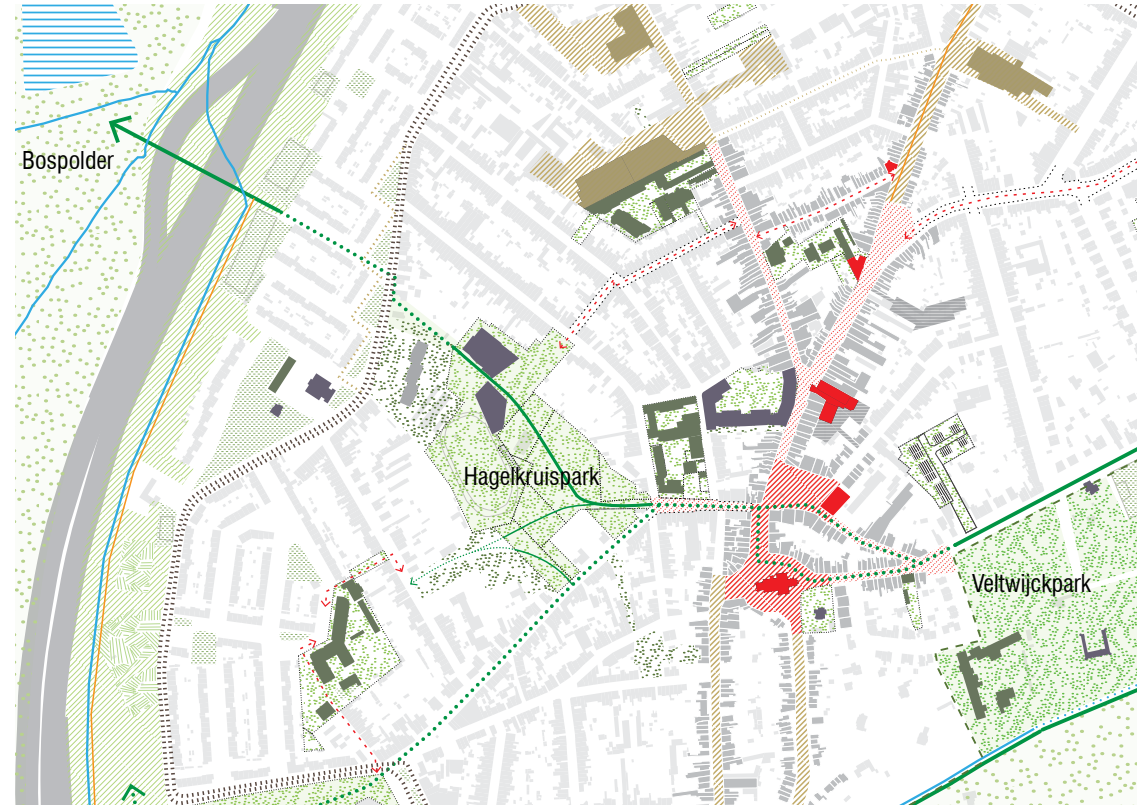
2.3. GROENE FIGUUR

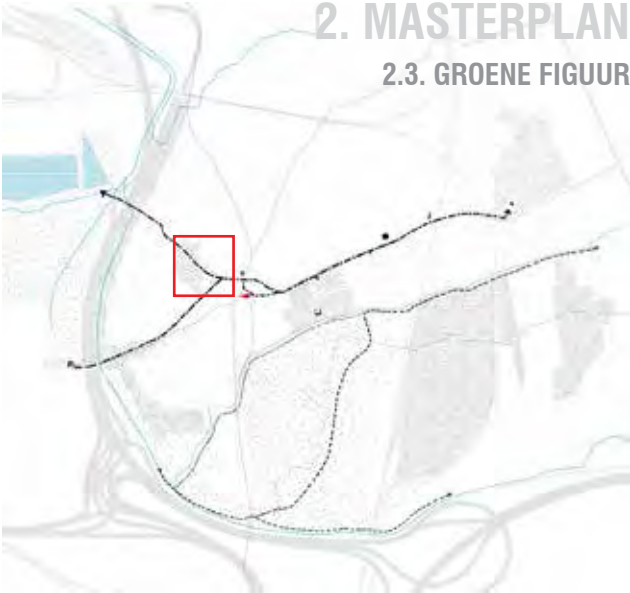
Ontwerpoefening vergroening openbaar domein Groot Hagelkruis

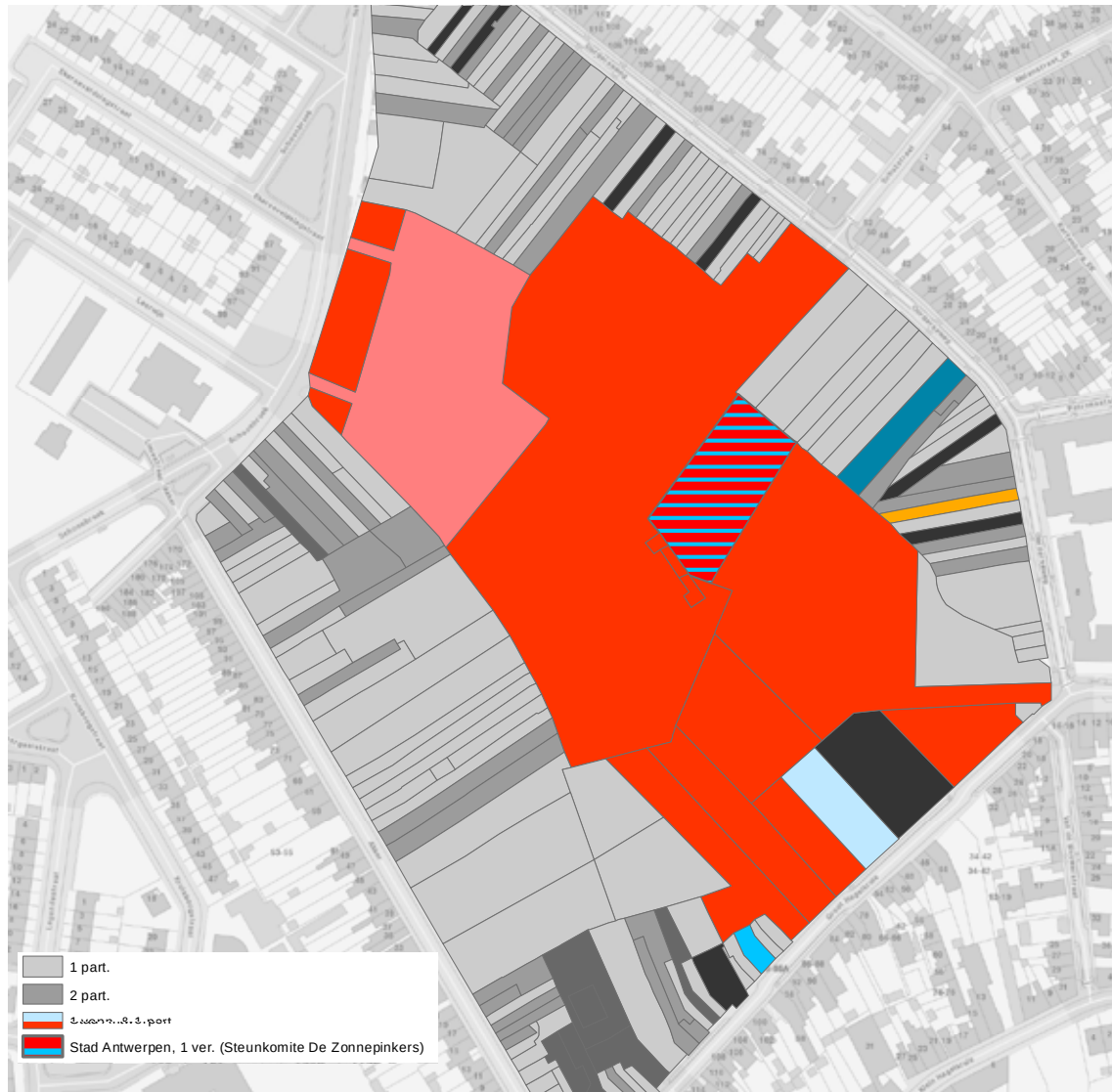
Het bestaande profiel van het Groot Hagelkruis biedt de mogelijkheid om het groene netwerk te vervolledigen.

Het Hagelkruispark als strategische plek op de oost-west route.

Masterplan Hagelkruispark, Stad Antwerpen.

Eigendomsstructuur Hagelkruispark.

STUDIE 2: HET HAGELKRUISPARK

Het Hagelkruispark is, naast het Veltwijckpark, de meest centraal gelegen groene ruimte. Terwijl het Veltwijckpark prominent aanwezig is in Ekeren-Centrum is het Hagelkruispark beperkt zichtbaar.

Daarnaast heeft het Hagelkruispark de mogelijkheid een strategische schakel te zijn op de oost-west route: Veltwijckpark - Hagelkruispark - Bospolder. Vandaag loopt deze route doorheen het park echter dood.

1. kruispunt Groot Hagelkruis/ Oorderseweg

2. Groot Hagelkruis

3. Akker

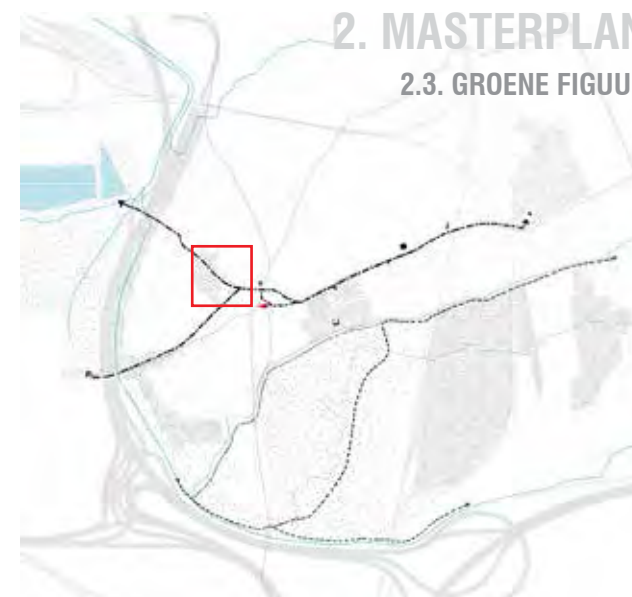
4. Schoonbroek

2. Oorderseweg

2. MASTERPLAN

2.3. GROENE FIGUUR

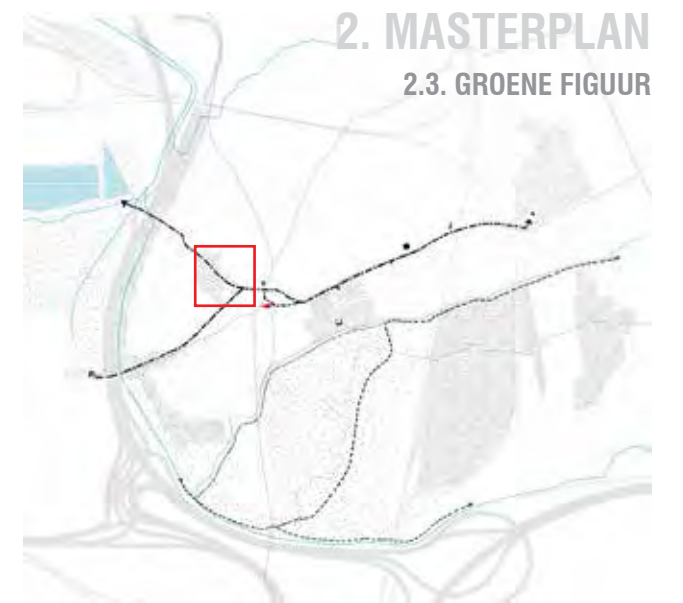
Ambitie

De ambitie voor het Hagelkruispark is tweeledig:

- het herdenken van de toegangen waardoor deze herkenbaar en leesbaar zijn in het stedelijk weefsel.
- het ambiëren van een maximale doorwaadbaarheid waardoor het park een strategische schakel wordt in het wandel- en fietsnetwerk doorheen Ekeren-Centrum.

Ontwerpoefening toegang Groot Hagelkruis/ Oorderseweg: kan het bestaande pand op lange termijn een horeca-functie krijgen? Of wat als het pand op lange termijn zou verdwijnen?

1. De toegangen als schakelruimte

De toegangen zijn een schakelruimte tussen het centrum en het park. Het zijn ruimten waar de bezoeker wordt ontvangen. Elke toegang wordt met eenzelfde woordenschat vormgegeven. In de ontwerpoefening worden de toegangen gekenmerkt door een kleinschalige ingreep in de vorm van strips. De strips geven niet enkel een specifieke sfeer aan de overgang tussen de straten het park, het is bovendien een flexibel systeem waarin verschillende elementen kunnen worden opgenomen: parkeren, speeltuigen, fietsstalplaatsen, banken, picknickplaatsen...

De toegang aan het kruispunt Groot Hagelkruis/ Oorderseweg is een hoofdtoegang in het verlengde van de centrumfiguur én de groene figuur. De toegang is ruim. Het geïsoleerde huis biedt de mogelijkheid om op lange termijn een publieke functie te krijgen zoals bijvoorbeeld een horecazaak in het park. Of kan de ruimte verbeteren door het pand weg te denken?

De toegang aan de Oorderseweg blijft zijn parkeerfunctie behouden in functie van het zwembad en de toekomstige gymhal. De contactzone wordt echter herbekeken en vergroend. Het wordt een ontvangstruimte met fietsenstallingen, banken,

De toegang aan het Groot Hagelkruis is niet essentieel voor de verknoping van het park met het centrum. De toegang ligt immers zeer dicht bij de hoofdtoegang. De toegang kan wel worden opengewerkt door het verwijderen of verlagen van de haag zodat het park echt deel gaat uitmaken van de straat.

Ontwerpoefening toegang Oorderseweg met een meer landschappelijke inrichting.

Ontwerpoefening toegang Groot Hagelkruis: door verwijderen van de haag wordt het grasveld een potentiële publieke ruimte als actieve ingang tot het park.

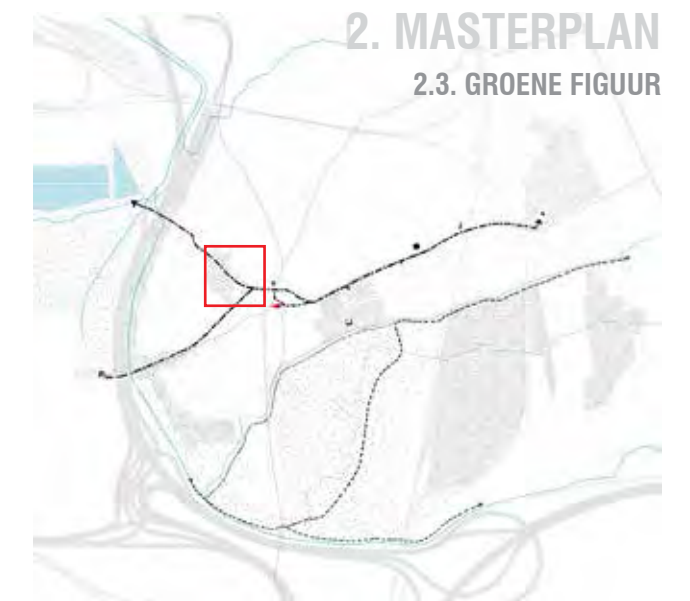
Schoonbroek: restruimtes potentieel in te zetten ivf parkeren?

Huidige toestand privaat pad naar residentie de Schinde.

Huidige toestand potentiële toegang Akker.

2. Maximale doorwaadbaarheid

Voor de relatie tussen het Hagelkruispark en het omliggende stedelijk weefsel is een ingreep in de parkruimte op zich niet noodzakelijk. De focus ligt op de contactzone tussen het park en Ekeren-Centrum, op de toegangen tot het park. Momenteel zijn er drie toegangen: kruispunt Groot Hagelkruis/Oorderseweg, Oorderseweg en Groot Hagelkruis. Elk pad geeft enkel toegang tot het park maar is niet opgenomen in een netwerk doorheen Ekeren. Door twee toegangen toe te voegen aan het park, aan Schoonbroek en Akker, wordt het Hagelkruispark verknoot in het stedelijk weefsel.

De nieuwe toegang aan Schoonbroek is de meest cruciale omdat deze route een leesbare en evidente aanvulling is van het oost-west parcours doorheen het centrum.

De mogelijke toegang aan Akker is een louter functionele passage waarvan de impact minder groot zal zijn.

Beide toegangen lopen over privé-domein. Er moet worden onderzocht op welke manier een extra toegang kan worden gerealiseerd met een beperkt karakter: beperkt in ruimte en eventueel beperkt in tijd door een afsluitbare toegang zodat de privacy van de bewoners wordt gerespecteerd.

Passerelle, huidige verbinding tussen Ekeren-Centrum en Bospolder.

Zicht op de bestaande overgedimensioneerde Transcontinentaalbrug.

Bospolder als waardevolle recreatieve zone op wandelafstand van Ekeren-Centrum.

STUDIE 3: TOEGANG TOT BOSBOLDER: TRANSCONTINENTAALBRUG & VOETGANGERS- BRUG A12

De Bospolder is een zeer waardevol en interessant natuurgebied en recreatieve zone op wandelafstand van Ekeren-Centrum. Het gebied is echter nauwelijks bereikbaar vanuit Ekeren. De toegang is beperkt tot een verborgen en smalle voetgangersbrug over de A12. De andere toegang via de Transcontinentaalbrug is breed geprofileerd voor gemotoriseerd verkeer en is daarom niet voldoende gekend en voorzien voor voetgangers en fietsers.

Bospolder heeft de meest problematische verhouding met het centrum van Ekeren. Een verbetering van de toegankelijkheid speelt een belangrijke rol om Bospolder op te nemen in de groene figuur.

Bestaande situatie: Beperkt zichtbare voetgangersbrug over de A12.

Bestaande situatie: Transcontinentaalbrug als gemengde ontsluiting met vrachtverkeer door Ekeren-Centrum.

Zicht op de bestaande overgedimensioneerde Transcontinentaalbrug.

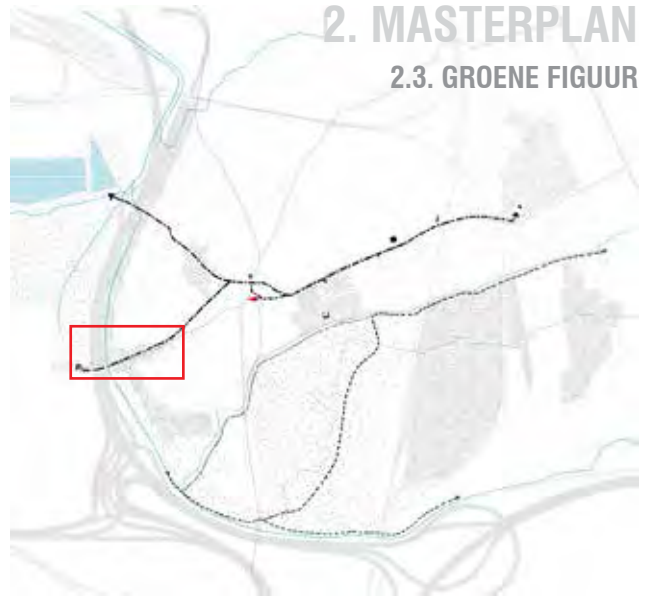
Ambitie: Transcontinentaalbrug gereduceerd tot woon-werk-verkeer functioneert als 2de toegang tot Bospolder.

De Transcontinentaalweg als nieuwe groene verbinding met Bospolder.

2. MASTERPLAN

2.3. GROENE FIGUUR

Ambitie

De voetgangersbrug is vandaag beperkt zichtbaar en weinig comfortabel. Een optimalisering van de voetgangersbrug, zowel kwalitatief als naar zichtbaarheid, staat voorop.

Een nieuwe doorsteek door het Hagelkruispark via Schoonbroek en een vergroening van de straatprofielen tussen Hagelkruispark en de voetgangersbrug bieden de mogelijkheid dit deel van de groene figuur te vervolledigen.

De Transcontinentaalbrug en -weg zijn weinig functioneel in de ontsluiting van de havencluster Luithagen, tussen de Noorderlaan en de Bospolder. De havencluster kan voor vrachtverkeer worden ontsloten via twee toegangen op de Noorderlaan. Daardoor wordt doorgaand vrachtverkeer door het centrum van Ekeren vermeden en wordt de Transcontinentaalbrug beperkt tot woon-werkverkeer.

In een nieuw wegprofiel kan de nu overgedimensioneerde infrastructuur een meer landschappelijk karakter krijgen waarin zacht verkeer en woon-werkverkeer worden gemengd. Op die manier krijgt Bospolder een ruime en evidente tweede toegang.

CONCLUSIE GROENE FIGUUR

Om de aanwezigheid van de grote groengebieden in en rond Ekeren te valoriseren is het niet nodig om de parken, groengebieden of speelvelden zelf te (her-)ontwerpen. De bestaande landschappen zijn op zich reeds kwalitatief. De ontwerpinspanning moet gaan naar het herdenken van de toegankelijkheid en de toegangen van de landschappen en de speelvelden. Het zijn die contactzones die het beeld van de groengebieden bepalen in het centrum.

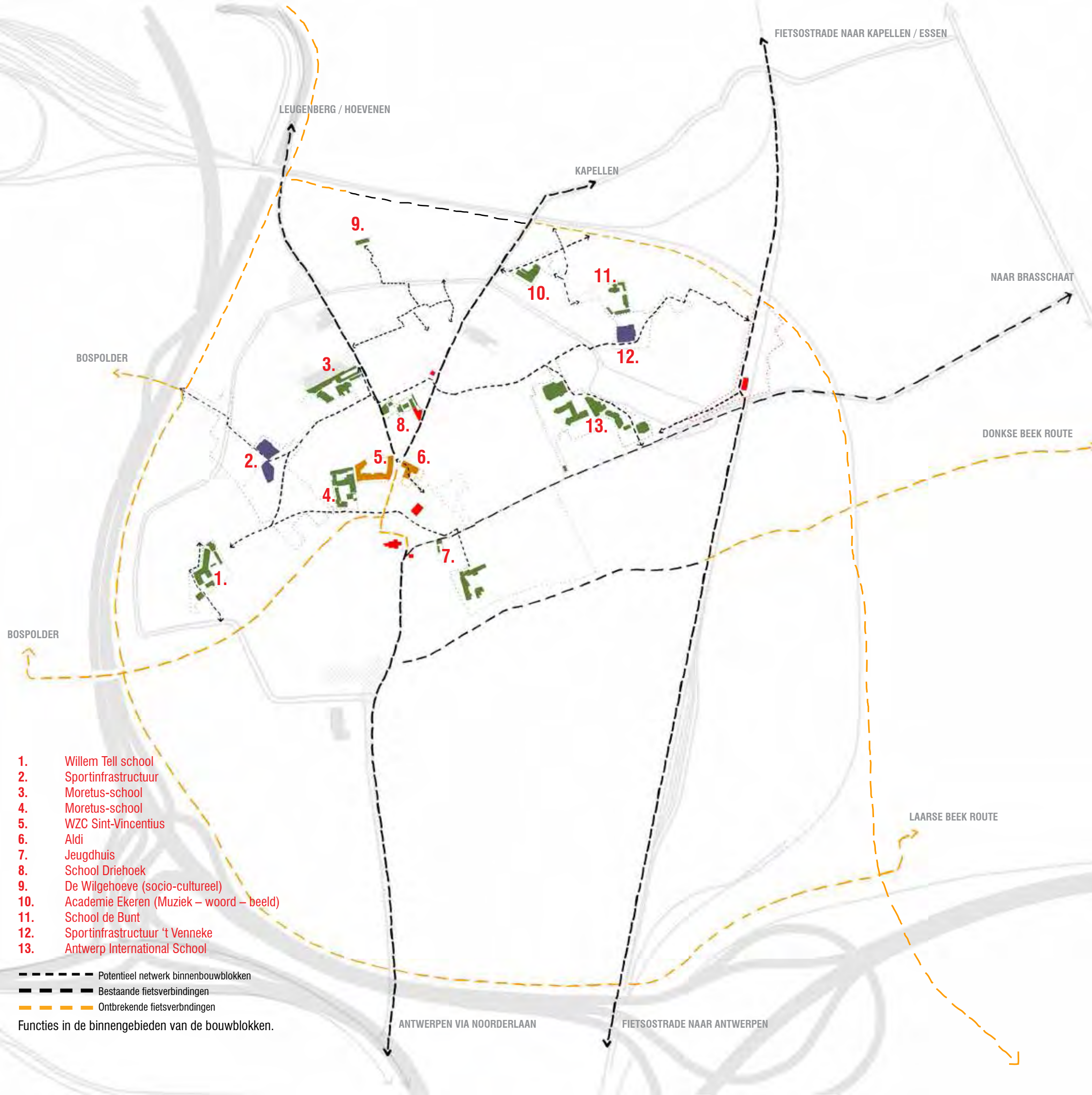
Deze contactzones hebben bij voorkeur een vergelijkbare ruimtelijke woordenschat zodat ze onmiddellijk herkenbaar zijn in het stedelijk weefsel.

Bovendien kunnen de relaties, de verbindingen en de toegangen worden versterkt door minimale ingrepen in het omliggende publieke ruimte, bijvoorbeeld in de vorm van beplante straatprofielen.

2. MASTERPLAN

2.4. FIJNMAZIG NETWERK

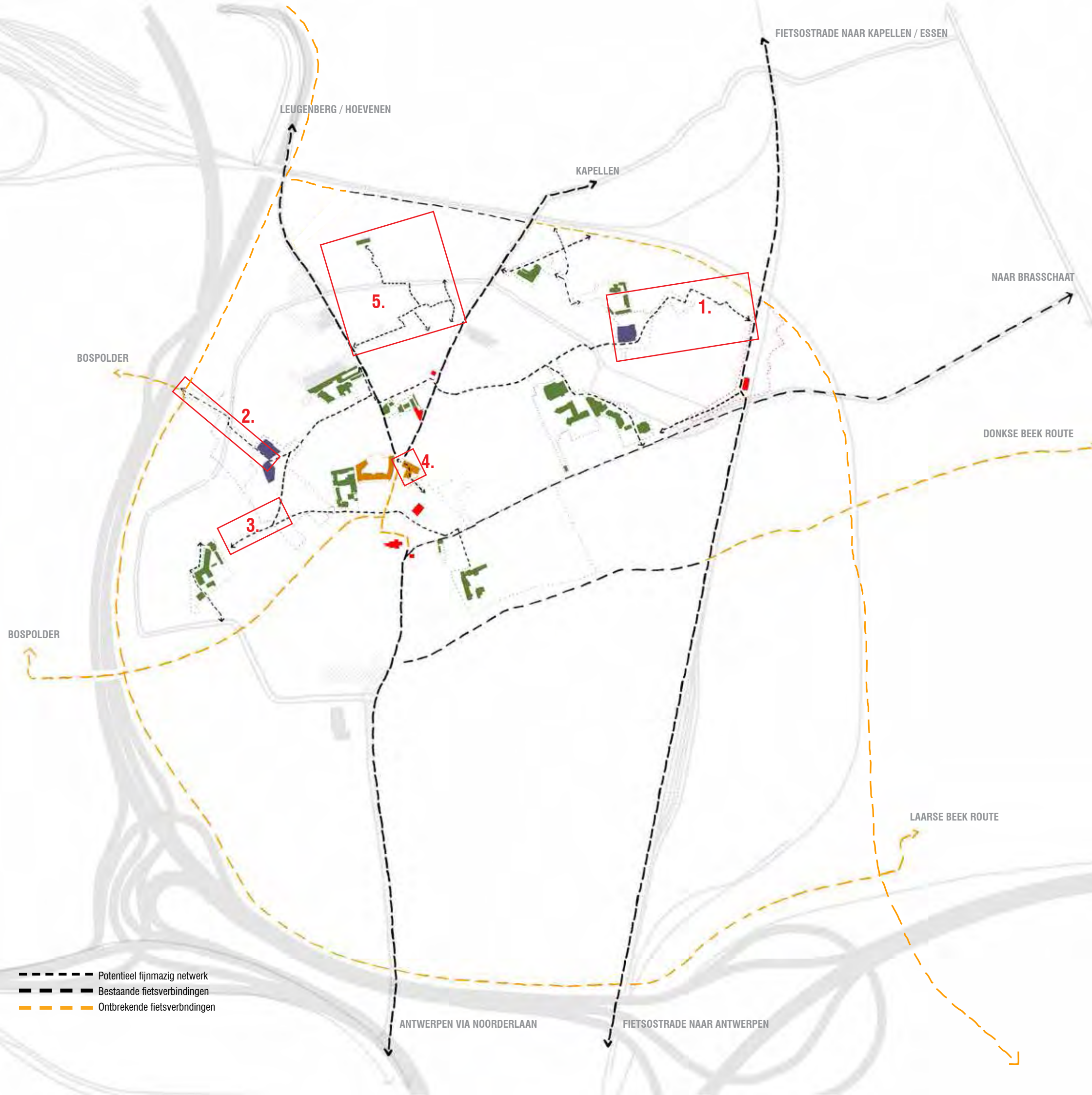

Het stedelijk weefsel van Ekeren is opgebouwd uit relatief grote bouwblokken. In het binnengebied van de bouwblokken zijn vaak commerciële of publieke functies aanwezig: een theaterzaal, de muziekcademie, jeugdbewegingen, een sporthal... Een aanbod van publieke doorsteken door deze binnengebieden ontbreekt waardoor de doorwaadbaarheid van het stedelijk weefsel wordt beperkt.

Net zoals de parken hebben ook deze bouwblokken een groot potentieel om een continu netwerk van doorsteken en passages voor zacht verkeer te creëren. Op die manier wordt de kruisvorm van de noord-zuidelijke centrumfiguur en de oost-westelijke groene figuur versterkt met een fijnmazig netwerk van alternatieve verbindingen. Door de kortere afstanden en de alternatieve routes voor voetgangers en fietsers zal het openstellen van bepaalde bouwblokken de werking en de bereikbaarheid van het centrum verbeteren.

2. MASTERPLAN

2.4. FIJNMAZIG NETWERK

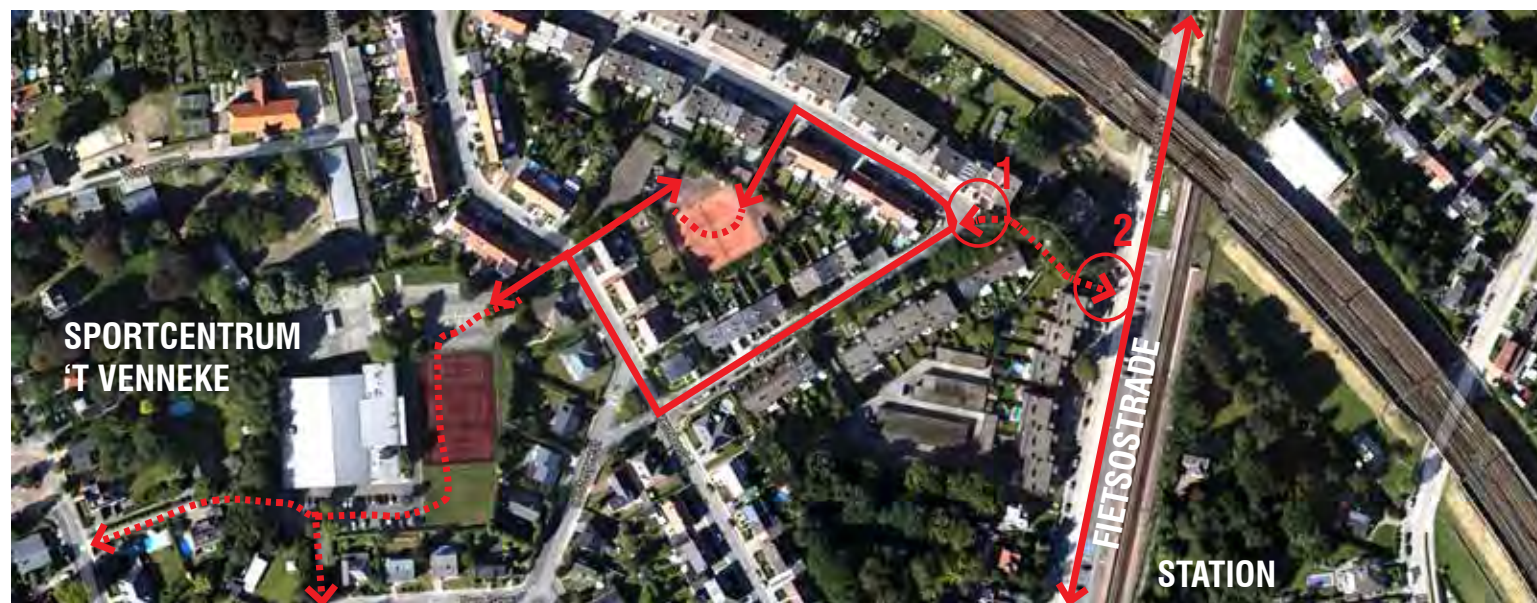
Puntsgewijs wordt bekeken welke bouwblokken kunnen worden ingezet om dit parallelle zachte netwerk te vervolledigen.

Te onderzoeken potentiële schakels in het fijnmazig netwerk zijn:

1. Verbinding fietsostrade en sportfaciliteiten 't Venneke richting Geestenspoor en Driehoekstraat
2. Verbinding Hagelkruispark - Bospolder
3. Verbinding Hagelkruispark - Akker
4. Doorsteek door site De Luxor na verhuis Aldi
5. Doorsteek door bouwblok Vic Heymanwijk

Daarnaast zijn alle schoolsites te onderzoeken als mogelijk potentiële schakels binnen het fijnmazig netwerk.

Het fijnmazig netwerk wordt vervolledigd door aan te takken op het fietsnetwerk zodat het lokale netwerk voor zacht verkeer aantakt op het bovenlokaal netwerk van fietsverbindingen.

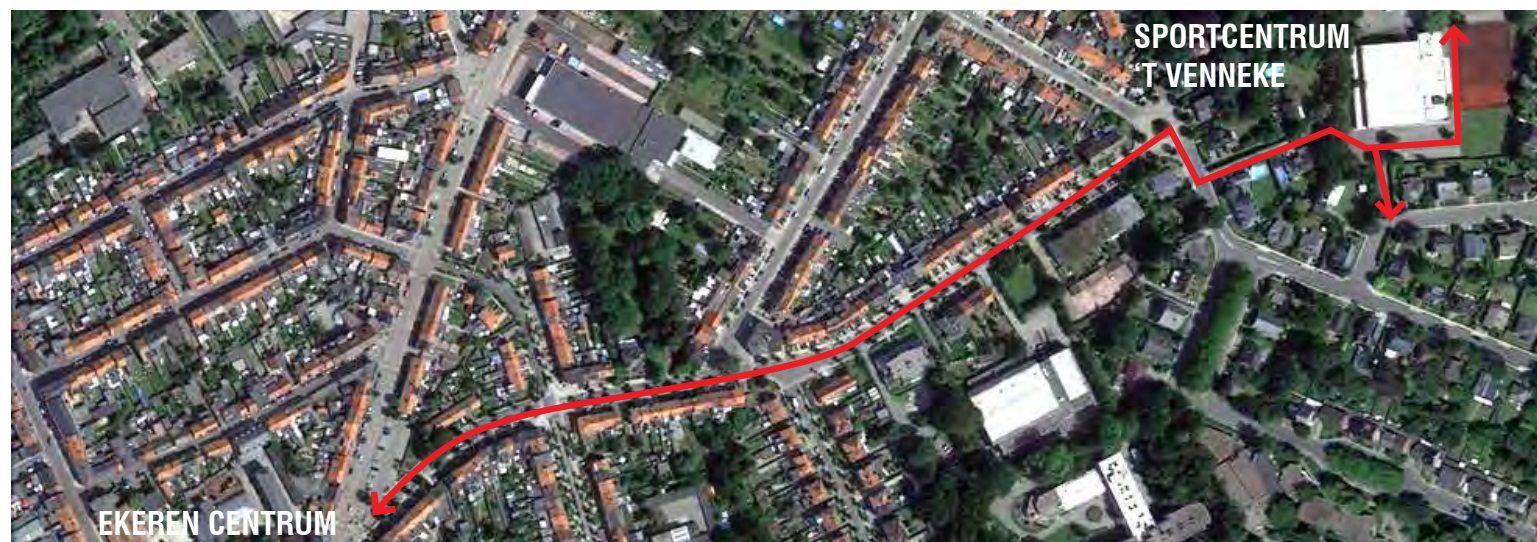
Zone 1: Onduidelijke doorsteek fietsostrade - sportfaciliteiten 't Venneke

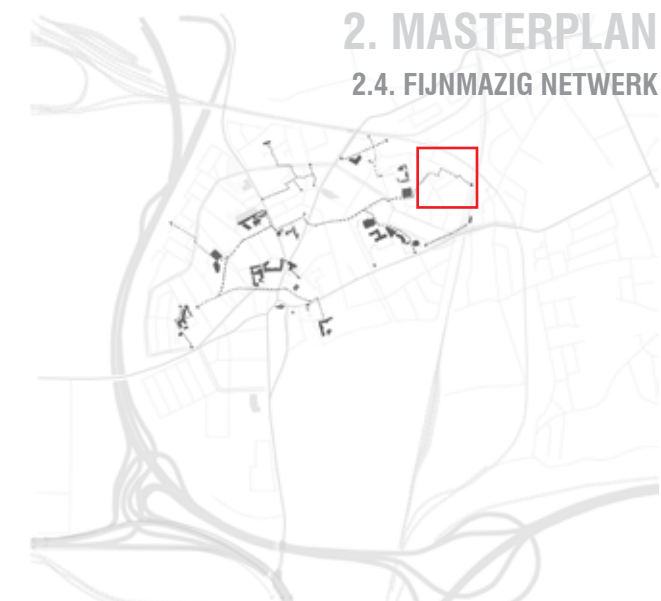
1. Doorsteek aan de zijde van Oostergeest.

2. Doorsteek aan de zijde van het station

Zone 2: Verbinding tussen 't Venneke en de Driehoekstraat

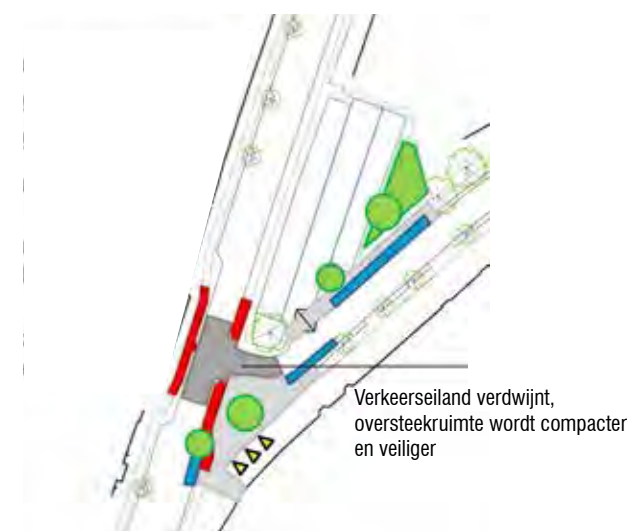

STUDIE 1: VERBINDING FIETSOSTRADE EN SPORTFACILITEITEN 'T VENNEKE RICHTING GEESTENSPOOR EN DRIEHOEKSTRAAT

Door het verbeteren van de bestaande doorsteken, kan op deze schakel van het netwerk een aangename en veilige voetganger- en fietsverbinding gecreëerd worden.

De doorsteek tussen de fietsostrade richting 't Venneke bestaat reeds, maar is weinig leesbaar van op het openbaar domein. Ondanks het feit dat deze doorgang op privé-terrein ligt, kan door middel van kleine ingrepen in de publieke ruimte de doorgang wel duidelijker gemaakt worden.

Momenteel wordt ook het kruispunt Driehoekstraat - Geestenspoor heraangelegd en wordt het Geestenspoor een eenrichtingsstraat. Hierdoor krijgt de zachte weggebruiker meer ruimte en wordt een betere verbinding naar het sportcentrum 't Venneke mogelijk.

STUDIE 2: SITE DE LUXOR

De voormalige ALDI-site is een site in een binnengebied in het centrum van Ekeren die vrij komt en biedt daarom een uitgelezen kans om ontwerpmatig te onderzoeken of het bouwblok kan opgenomen worden binnen de structuur van het fijnmazig netwerk. Daarnaast moet worden onderzocht in welke mate de functionele invulling van de Luxorsite kernversterkend kan werken voor de centrumfiguur. De site is vandaag in privé-eigendom. Samen met de eigenaars moet daarom bekeken worden in welke mate de ambities van stad en district verenigbaar zijn met de wensen van de eigenaars.

Potentieel kan de Luxorsite deel uitmaken van een belangrijke zachte verbinding tussen het Hagelkruispark, doorheen de site van het woonzorgcentrum, door de Luxor-site en de Rozentuin richting de atheneum aan de Veltwijcklaan en het districtshuis. Jammer genoeg werden zowel in het verkavelingsproject Rozentuin als bij de nieuwbouw voor het woonzorgcentrum geen doorsteek voorzien waardoor deze zachte verbinding vandaag niet mogelijk is. Toch is het belangrijk deze potentie niet te hypothekeren bij ontwikkeling van de Luxor-site. Zo wordt niet uitgesloten dat op lange termijn deze verbinding toch nog tot stand zou kunnen komen.

De wenselijkheid van een doorsteek op lokaal niveau, tussen de Driehoekstraat en de Jozef De Weerdstraat, moet onderzocht worden. Voetgangers en fietsers nemen doorgaans de kortste verbinding en daarom kan elke doorsteek zinvol zijn om het gebruik van deze zachte verkeersmodi aan te moedigen. Toch moet hiermee voorzichtig worden omgesprongen in het centrum: alternatieve verbindingen in een centrum betekenen namelijk dat we de levendigheid kunnen verliezen waar we ze willen concentreren: in de eigenlijke winkelstraten en op het Kristus Koningplein. Winkelstraten werken pas in een intensief gebruikte omgeving met voldoende passage. Doorsteken en insteken in besloten binnenblokken kunnen dit evenwicht verstoren wanneer deze op cruciale plekken in het centrum voorkomen.

Potentiële schakel in fijnmazig netwerk.

Via ontwerpend onderzoek worden verschillende scenario's onderzocht voor ontwikkeling van de site De Luxor. Het terrein dat vrijkomt heeft een specifieke trechtersvormige structuur waardoor de relatie met de buitenschil van het bouwblok steeds wijzigt. Die relatie tussen binnenbouwblok en buitenschil is belangrijk omdat alle omliggende gebouwen van de schil, met uitzondering van het commerciële gelijkvloers, een uitzicht hebben op het binnengebied.

1. Publieke functie

Uit de huidige situatie blijkt dat het bouwblok niet kan worden ingezet om het zachte netwerk doorheen Ekeren te vervolledigen. Het opladen van het binnenbouwblok met een publieke functie is daarom niet aangewezen. Publieke functies worden namelijk bij voorkeur voorzien aan publieke ruimtes waar voldoende passage is. Vermits het bouwblok een eindpunt is en geen verbinding, wordt het binnengebied eerder een verborgen plek waar een publieke functie niet de nodige zichtbaarheid krijgt. Een functie die de beslotenheid van een binnengebied verdraagt, zoals bv een kinderopvang, is wel wenselijk.

Aan de Driehoekstraat, gelegen in de belangrijke centrumfiguur van Ekeren, heeft de site wel een belangrijke zichtlocatie. Hier dient een commerciële of publieke functie voorzien te worden met aandacht voor een kwaliteitsvolle en aantrekkelijke gevel en een doordachte werking in relatie tot de Driehoekstraat en een eventuele ontwikkeling van het binnengebied.

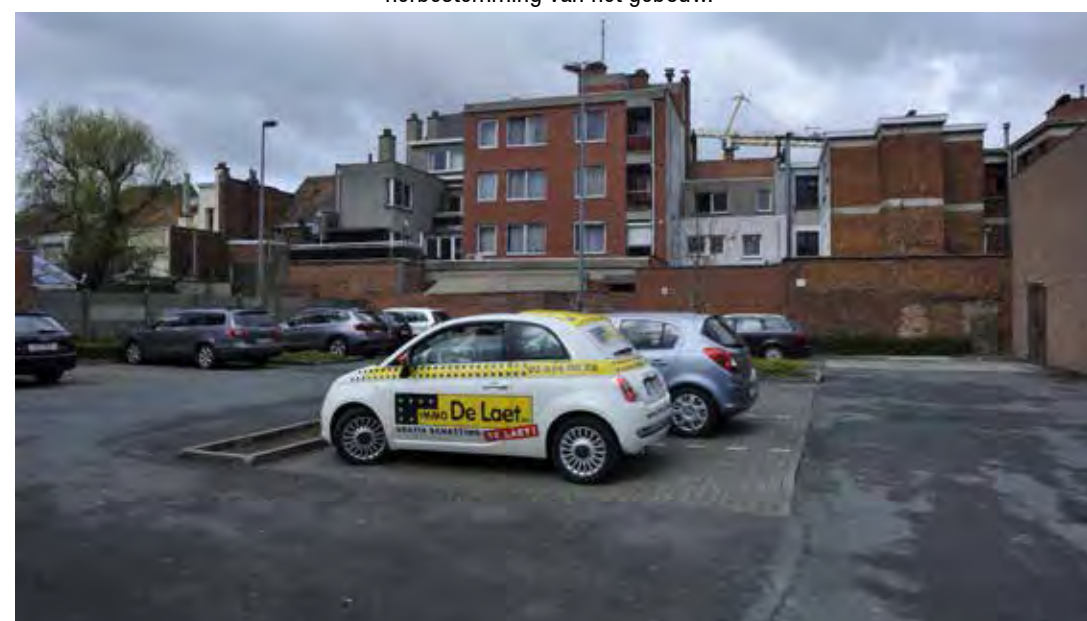
Huidige gesloten gevel gelijkvloers Driehoekstraat.

Nood aan verbetering inrichting publieke ruimte voor de gevel. Een open commerciële gevel op het gelijkvloers is wenselijk bij een nieuwbouw of herbestemming van het gebouw.

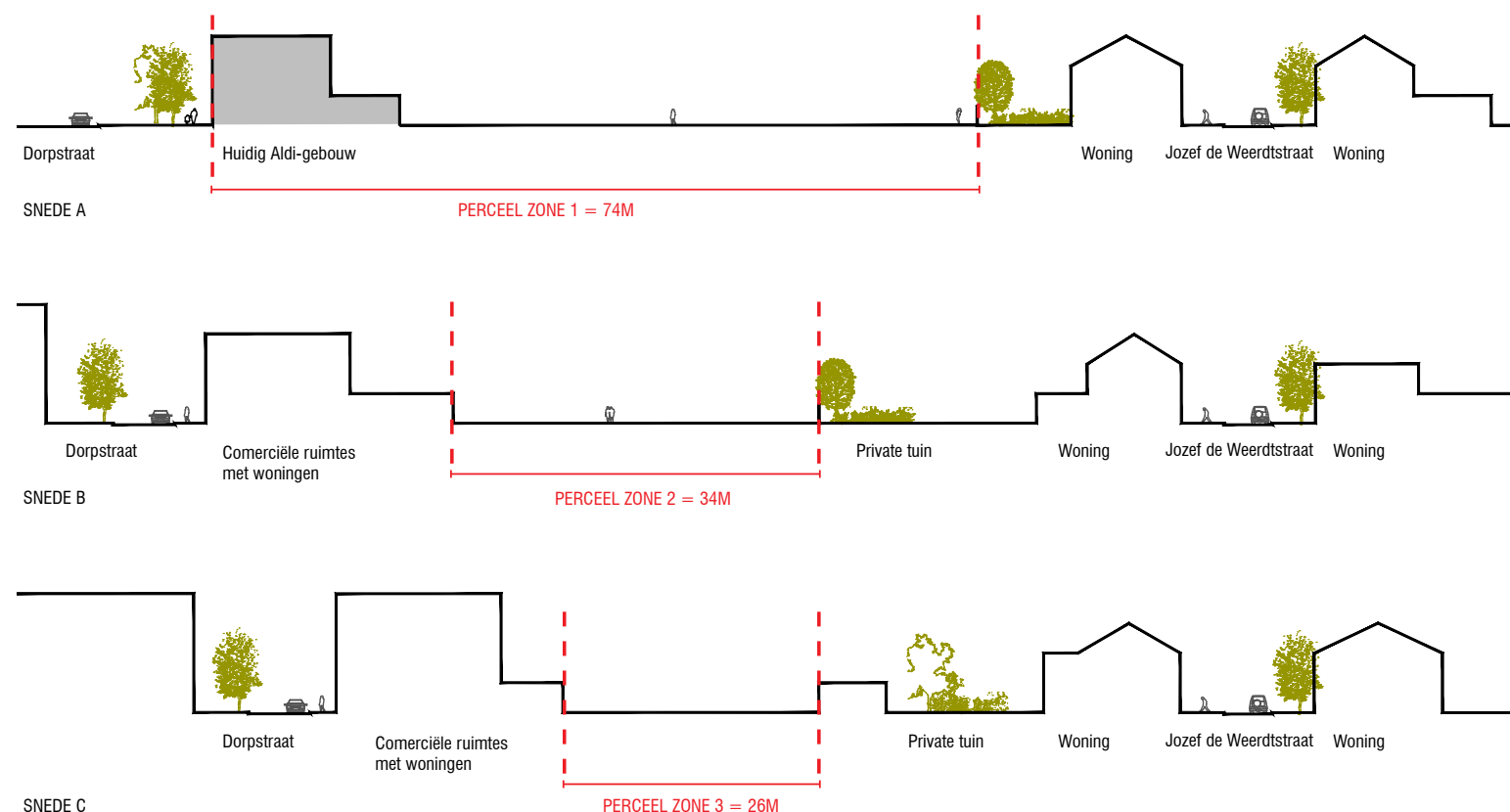
Ingang naar de huidige Aldi-Site

Binnengebied van de huidige Aldi-site

De smalle toegang tot de Aldi-Site tussen twee wachtgevels is niet kwalitatief.

Complexe vorm en randvoorwaarden van het binnenbouwblok.

2. Parking

Het voorzien van een parking op site De Luxor kan een antwoord bieden op de grote vraag naar meer parkeermogelijkheid in het centrum. In de eerste plaats is advies van de mobiliteitsdienst over de wenselijkheid van een parking op deze locatie vereist. Door de trechtervorm van het huidige binnengebied is de inpassing van een efficiënte en functionele parking niet evident. Bovendien is de organisatie van een kwalitatieve toegang tot deze parking niet eenvoudig. Een toegang via de Driehoekstraat is ruimtelijk niet gewenst: het doorbreekt de continuïteit van het commerciële front, het kruispunt Kloosterstraat/ Driehoekstraat wordt nodeloos ingewikkeld en een potentiële doorsteek voor zacht verkeer door het binnenbouwblok wordt bemoeilijkt en leidt tot onveilige situaties. Een toegang via het perceel tussen 2 wachtgevels in de Jozef De Weerdtstraat is ook niet kwalitatief, bovendien zorgen de schoolomgeving en de wekelijkse markt voor een weinig interessante en onveilige situatie op bepaalde tijdstippen van de dag en week.

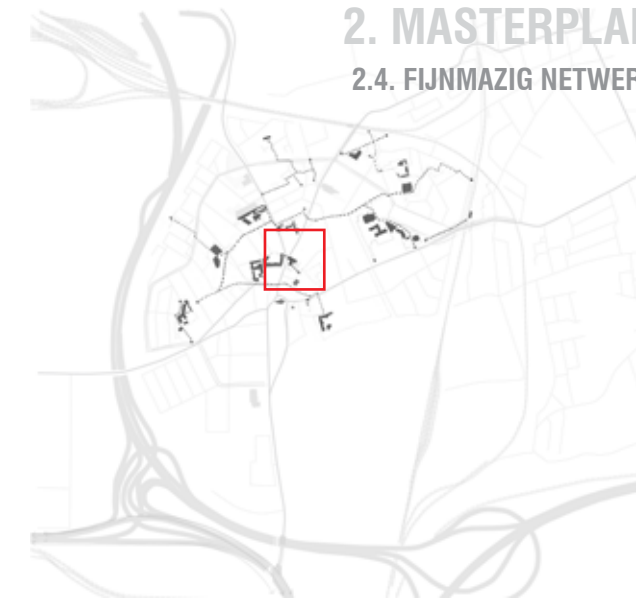
Een kwalitatieve parking is daarom enkel haalbaar na positief advies van de mobiliteitsdienst over de wenselijkheid én wanneer er ruimtelijk wordt ingegrepen in het bouwblok zodat de vorm en de toegangen kunnen wijzigen.

3. Residentieel

Door de configuratie van het binnenbouwblok en de positie van het bouwblok in het Ekerse stedelijk weefsel is een residentieel programma mogelijk. De randvoorwaarden en de vorm van het binnenbouwblok maken het wonen echter niet evident: eisen naar afstand tot de perceelsgrenzen, privacy, lichttoetreding, bereikbaarheid en parkeren resulteren in een moeilijke oefening waarbij de mogelijkheden beperkt zijn. Een woonontwikkeling dient sowieso ondergeschikt en kleinschaliger te zijn dan de bestaande bebouwing in de bouwblokschil. Specifiek ontwerpend onderzoek is noodzakelijk om tot een kwalitatief ontwerp te komen. Idealiter wordt de residentiële functie gecombineerd met dienstverlening zoals bijvoorbeeld een kinderopvang.

2. MASTERPLAN

2.4. FIJNMAZIG NETWERK

Ambitie

Door herontwikkeling van site De Luxor wordt de mogelijkheid gecreëerd een kernvesterkende functie aan de site toe te wijzen. De ambitie bestaat erin om:

- de schakel in het fijnmazig netwerk op lange termijn niet te hypothekeren;
- het perceel aan de Driehoekstraat op te waarderen met een commerciële en/ of publieke functie met een kwaliteitsvolle gevel, als katalysator van dit deel van het winkelgebied;
- te onderzoeken of deze site een antwoord kan bieden op de vraag naar meer parkeermogelijkheden in het centrum;
- te onderzoeken of de site door enkele ruimtelijke ingrepen in het bouwblok niet veel meer mogelijkheden krijgt en op een betere manier kan functioneren.

2. MASTERPLAN

2.4. FIJNMAZIG NETWERK

CONCLUSIE FIJNMAZIG NETWERK

Het bebouwd weefsel van Ekeren bezit de potentie om naast de straten en pleinen een alternatief publiek parcours te creëren voor zachte weggebruikers dat verschillende publieke functies verbindt. Dit netwerk maakt gebruik van korte routes door de bestaande bouwblokken. Waar in het verleden belangrijke kansen zijn gemist (cfr RWZC St. Vincentius, Rozentuin) is het van fundamenteel belang om in de toekomst, aan de hand van het voorliggend fijnmazig netwerk, bij elke opportuniteit (vergunningsaanvraag, overleg met eigenaar, ...) te streven naar de realisatie van dit netwerk. Dit vereist voornamelijk een intensief overleg met alle betrokken actoren om dit te verwezenlijken.

2. MASTERPLAN

2.5. BEREIKBAAR CENTRUM

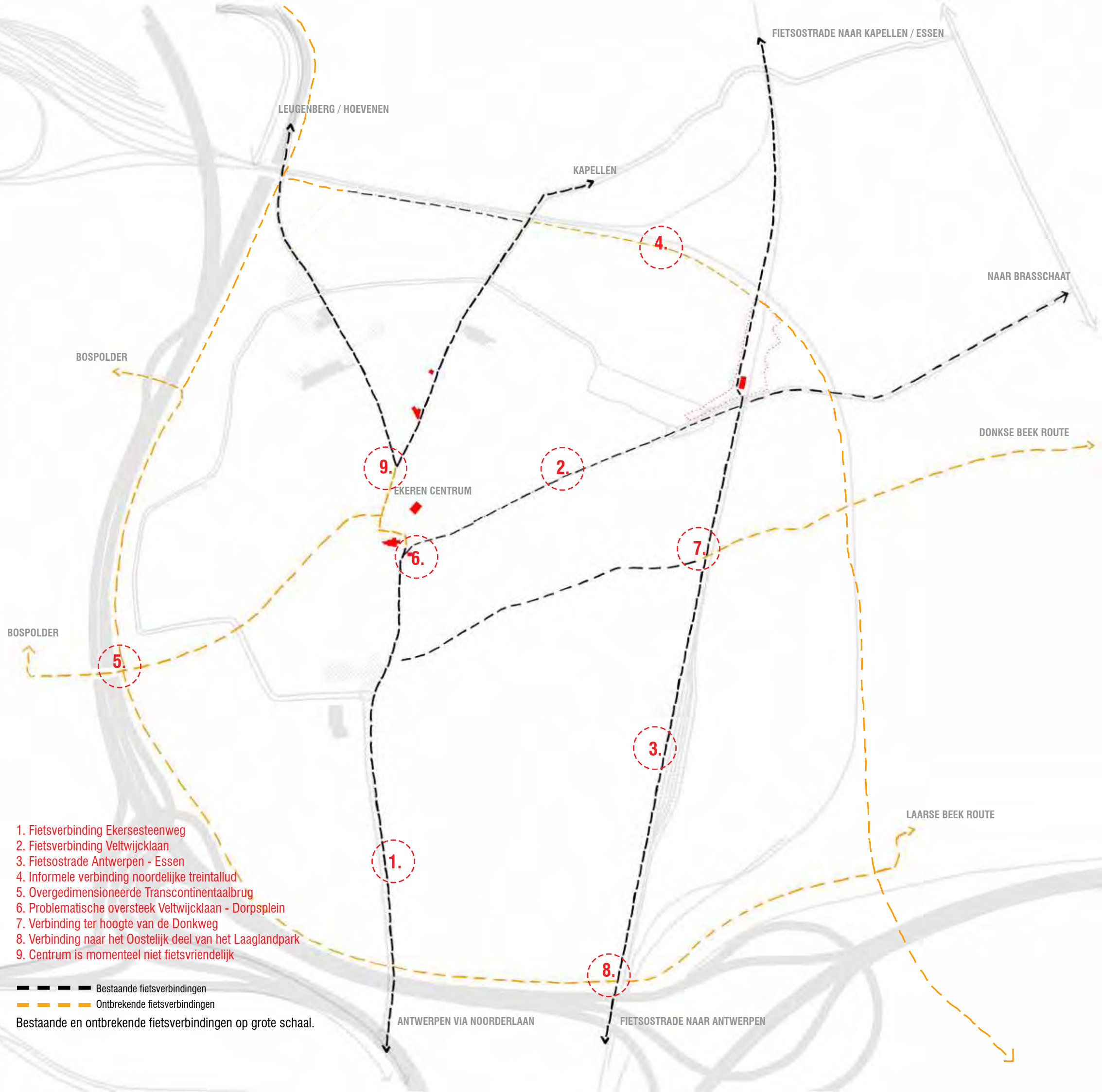
Het centrum van Ekeren wil bereikbaar zijn, in de eerste plaats voor alle Ekerenaren uit het centrum, Donk, Mariaburg en Leugenberg, maar ook voor de bezoeker of passant uit naburige gemeenten en districten. Iedereen die het centrum van Ekeren wil bezoeken voor kort of lang verblijf is van harte welkom. Daarom willen stad en district inzetten op bereikbaarheid van het centrum voor alle vervoersmodi:

- door veilige, aangename en snelle verbindingen te voorzien voor de voetganger en fietser;
- door te onderzoeken of het aanbod in openbaar vervoer kan uitgebreid worden;
- door doorgaand verkeer te weren en bestemmingsverkeer met de wagen vlot te laten verlopen met voldoende parkeermogelijkheden in het centrum.

Het verbeteren van de bereikbaarheid van Ekeren-Centrum is niet enkel mogelijk door ingrepen in het centrum zelf, maar is in grote mate afhankelijk van mobiliteitsoplossingen buiten de wijk en zelfs buiten de grenzen van het district.

2. MASTERPLAN

2.5. BEREIKBAAR CENTRUM

1. Fietsers en voetgangers

Met de uitwerking van het fijnmazig netwerk zet het masterplan in op alternatieve, veilige en kortere verbindingen doorheen het centrum van Ekeren. Op die manier wordt het gebruik van de zachte vervoersmodi gestimuleerd. Het is belangrijk dat dit netwerk op coherente wijze aansluit op de fietsroutes op lokaal en bovenlokaal niveau. Zo wordt de fiets het vervoersmiddel bij uitstek om ook bestemmingen buiten Ekeren op een vlotte en aangename manier te bereiken.

Voor aantakking van het fijnmazig netwerk op het bovenlokaal fietsnetwerk zijn er een aantal cruciale ontbrekende schakels. Voornamelijk de spoorwegbundels die Ekeren doorkruisen zorgen voor een barrière. Om het netwerk voor zacht verkeer te vervolledigen moet ingezet te worden op het oplossen van de potentiële en ontbrekende schakels.

Om het fietsgebruik in Ekeren te stimuleren is het eveneens wenselijk het systeem van deelfietsen (Vélo) van stad Antwerpen te introduceren in het district. Vélo is handig en snel voor korte verplaatsingen en is ideaal in combinatie met het openbaar vervoer.

1. Fietsverbinding Ekersesteenweg

2. Fietsverbinding Veltwijcklaan

3. Fietsostrade Antwerpen - Essen

4. Informele verbinding noordelijke treintallud

5. Overgedimensioneerde Transcontinentaalbrug

6. Problematische oversteek Veltwijcklaan - Dorpsplein

7. Verbinding ter hoogte van de Donkweg over de treinsporen.

8. Verbinding naar het oostelijk deel van het Laaglandpark

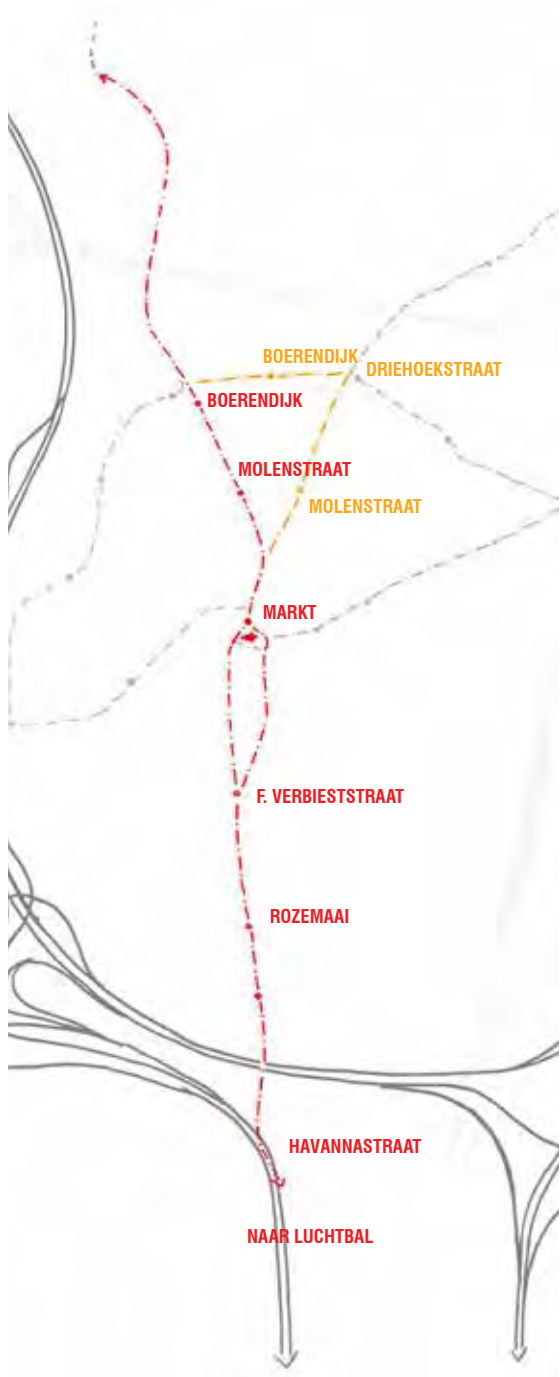

9. Momenteel is het centrum niet fietsvriendelijk. Delen van het centrum worden reeds als zone 30 voorzien.

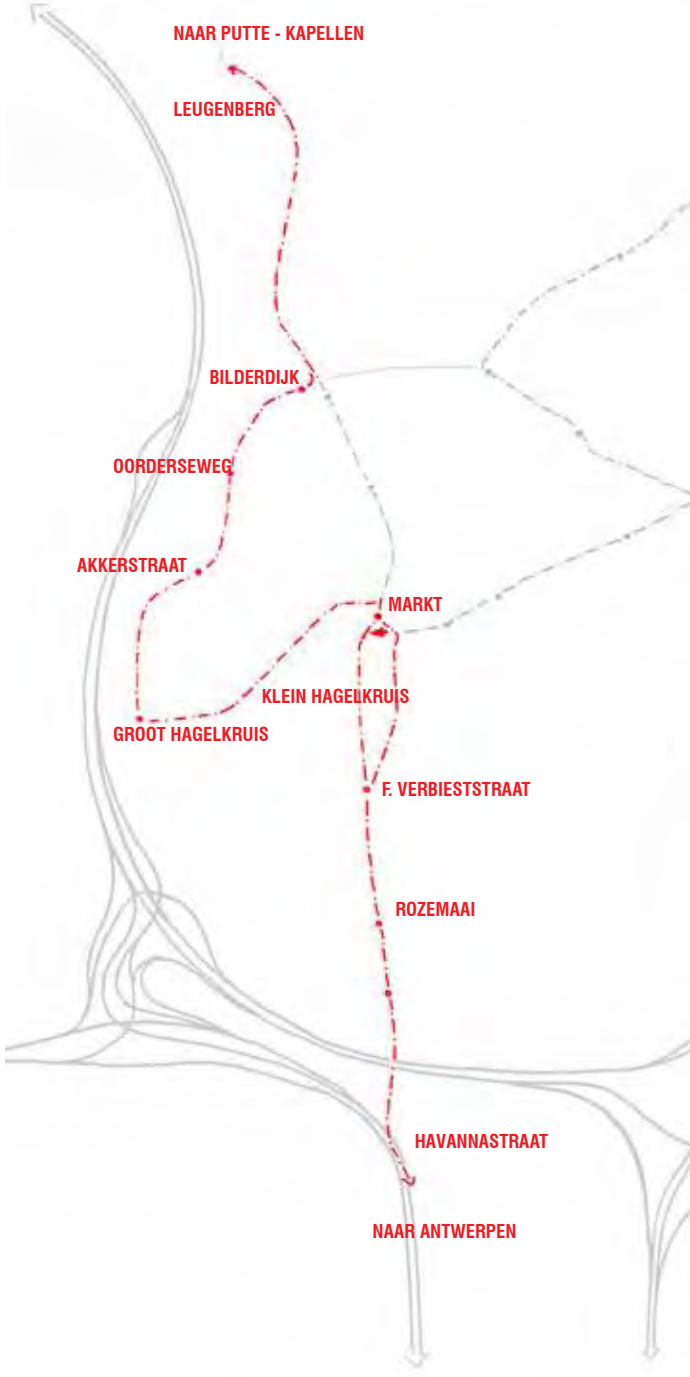
Bestaande verbindingen

Potentiële verbindingen

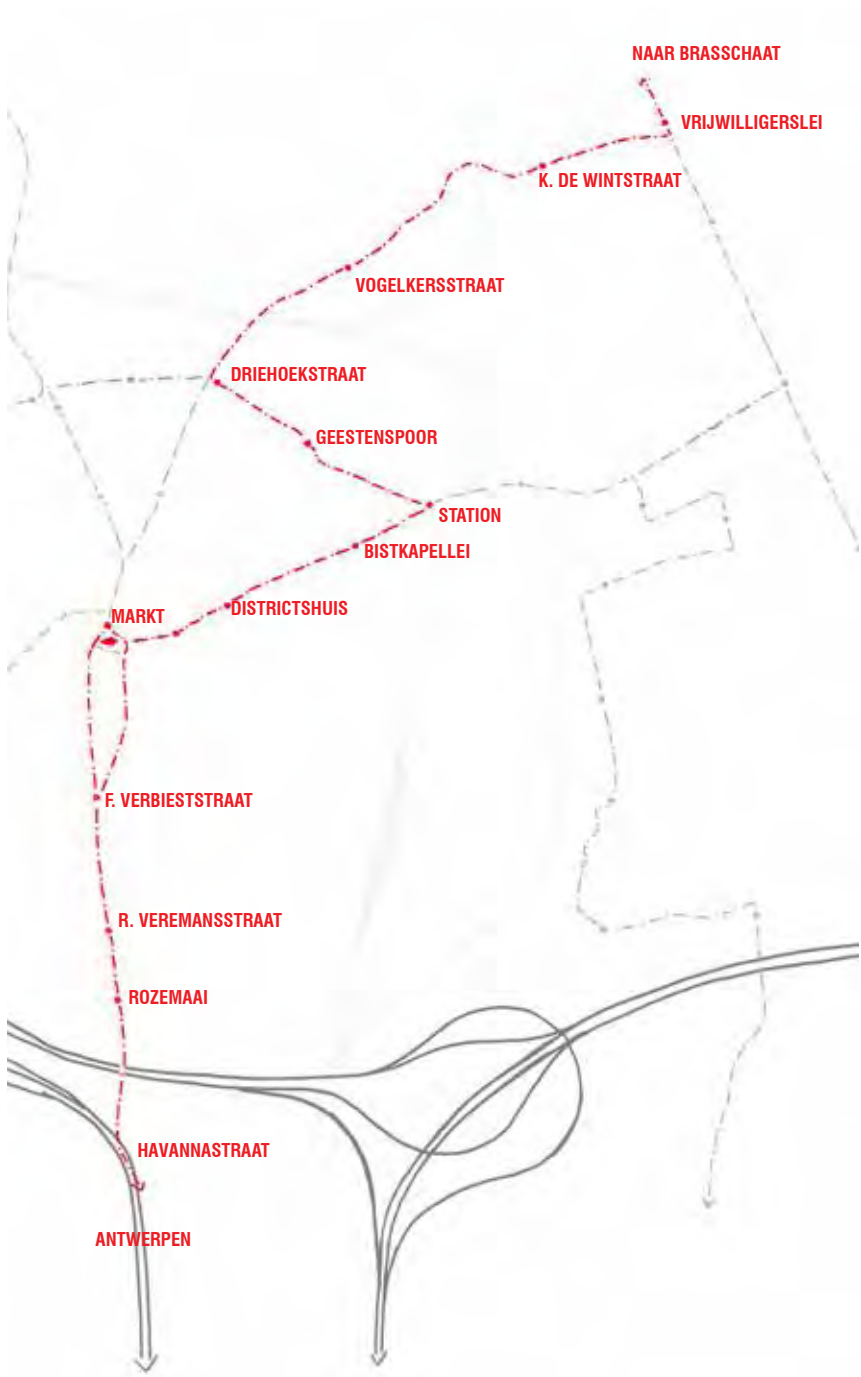
Ontbrekende verbindingen

Lijn 770 (Antwerpen - Hoevenen - Zandvliet)

Lijn 720 (Putte - Kapellen - Ekeren - Antwerpen)

Lijn 730 (Antwerpen - Ekeren - Brasschaat)

2. Openbaar vervoer

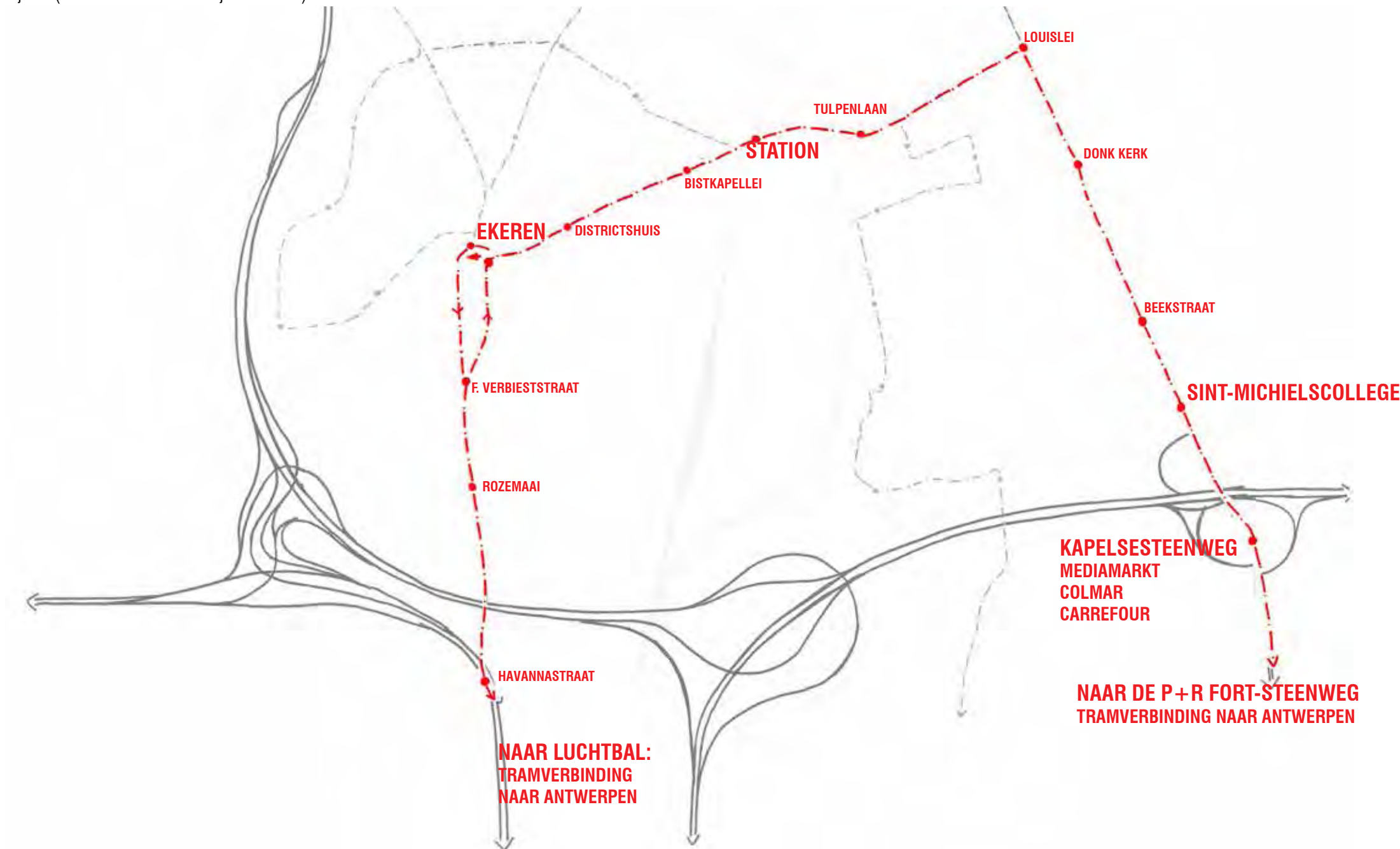
Op fietsafstand van het centrum van Ekeren bevindt zich Ekeren station. Het station wordt intensief gebruikt, maar kent een weinig frequente verbinding met het centrum van Antwerpen, namelijk 2 treinen per uur. Een verhoging van het aanbod is wenselijk. Momenteel onderzoekt de NMBS de mogelijkheden van een uitbreiding van het voorstadsnet, dit zou een uitbreiding tot 4 treinen per uur kunnen betekenen.

In het centrum van Ekeren passeren een groot aantal bussen. De verbinding van het centrum van Ekeren met het centrum van Antwerpen wordt ervaren als voldoende:

- Lijn 770 (Antwerpen - Hoevenen - Zandvliet)
- Lijn 720 (Putte - Kapellen - Ekeren - Antwerpen)
- Lijn 730 (Antwerpen - Ekeren - Brasschaat)

Lijn 33 (Ekeren - Merksem - Wilrijk - Hoboken)

Voorstel traject: deze buslijn verbindt de eindhaltes van de trams in Luchtbal en Merksem en verbindt Ekeren zo beter met de Antwerpse agglomeratie.

2. MASTERPLAN

2.5. BEREIKBAAR CENTRUM

Er is echter slechts één tangente bus (lijn 33) die Merksem via Ekeren-Donk verbindt met het centrum van Ekeren. Deze lijn rijdt echter niet tot het centrum van Antwerpen. Het masterplan stelt daarom een nieuwe oost-west busverbinding voor tussen de nieuwe tramhalte ter hoogte van Luchtbal, het centrum van Ekeren, Ekeren-Donk, Kapelsesteenweg, Bredabaan naar de Park & Ride te Merksem. Deze verbinding laat Ekeren profiteren van het centrumnetwerk van Antwerpen Stad. Daarenboven verbindt deze OV-route Ekeren-Centrum met belangrijke activiteiten en bedrijvigheden op de Kapelsesteenweg zoals het Sint-Michielscollege, de Kerk en winkelcentrum Donk, de grotere handelszaken op de Bredabaan, de Park & Ride Fort Steenweg, etc.

Doorgaand verkeer doorheen het centrum.

Parking aan de kerk.

3. Gemotoriseerd verkeer

De woonkwaliteit en bereikbaarheid van Ekeren-Centrum worden in grote mate beïnvloed door het doorgaand verkeer. De overlast van het doorgaand verkeer is grotendeels het gevolg van de concentratie van alle doorgaande bewegingen in één punt: de omgeving van de kerk. Bovendien worden doorgaand verkeer en bestemmingsverkeer gemengd in het centrum. Daarom zijn de doorwerking van de visie en de concepten van het huidige mobiliteitsplan cruciaal bij de uitwerking van de verschillende figuren. Uit het mobiliteitsplan halen we drie principes waarvan we de ruimtelijke impact en mogelijkheden bekijken. Die mobiliteitsprincipes zijn:

- het type verkeer wordt toegewezen aan de daarvoor uitgeruste infrastructuur;
- het doorgaand verkeer blijft mogelijk, maar wordt gespreid;
- de parkeerbalans wordt gerespecteerd op loopafstand van het centrum.

In een nieuwe ontsluitingsfiguur wordt het verkeer verdeeld toegewezen aan de daar voor uitgeruste structuren.

2. MASTERPLAN

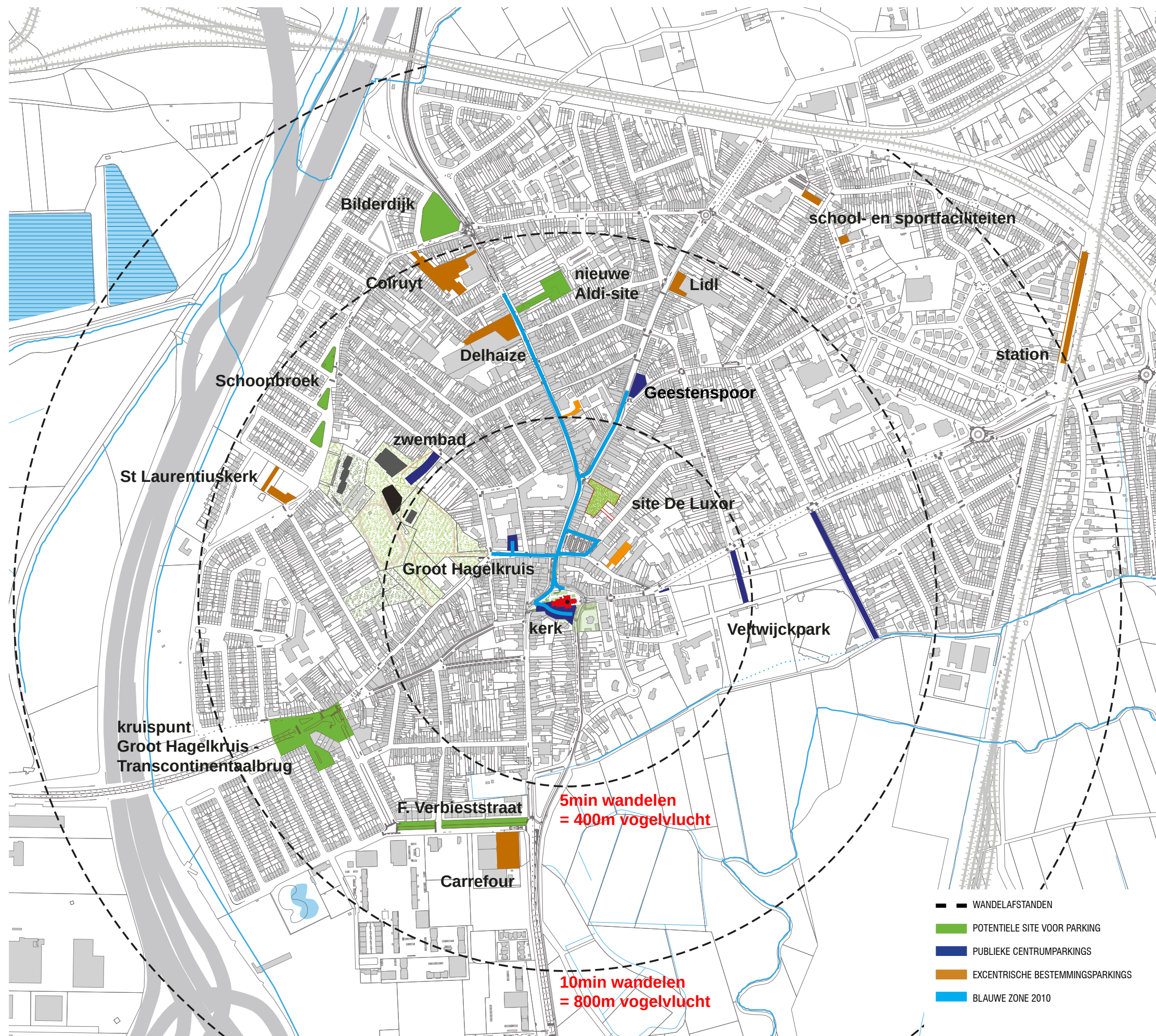
2.5. BEREIKBAAR CENTRUM

Het type verkeer toewijzen aan de daarvoor uitgeruste infrastructuur betekent dat onder andere het vrachtverkeer dat geen bestemmingsverkeer is naar de Noorderlaan en de autosnelweg wordt geleid. Daarvoor moet de knoop aan de Leugenberg worden herdacht zodat zwaar vrachtverkeer minder evident het centrum inrijdt. De oprit tot de autosnelweg moet in plaats van het huidige onoverzichtelijk en onleesbaar kluwen meer evident en leesbaar worden.

Ook de voorgestelde herinrichting van de Transcontinentaalbrug en de geplande herinrichting van het kruispunt Havana moeten ervoor zorgen dat doorgaand verkeer door het centrum verminderd.

Het masterplan stelt voor om het doorgaand verkeer dat toch het centrum gebruikt de keuze te laten tussen verschillende routes en te verspreiden over drie trajecten: een traag traject door het centrum en een oostelijke en westelijke omtrekkende beweging. Hierdoor ontstaat een hiërarchie in het verkeersnetwerk: de snelweg, de omtrekkende beweging langs het centrum en de centrumroute. De centrumroute is minder uitnodigend voor doorgaand verkeer, onder andere door de nieuwe enkelrichting in de Kloosterstraat en moet voornamelijk instaan voor de bereikbaarheid van de centrumfuncties en de handelaars.

Overzicht van de parkeerstrategie met een zicht op de wandelafstanden tot de centrumfiguur.

4. Parkeren

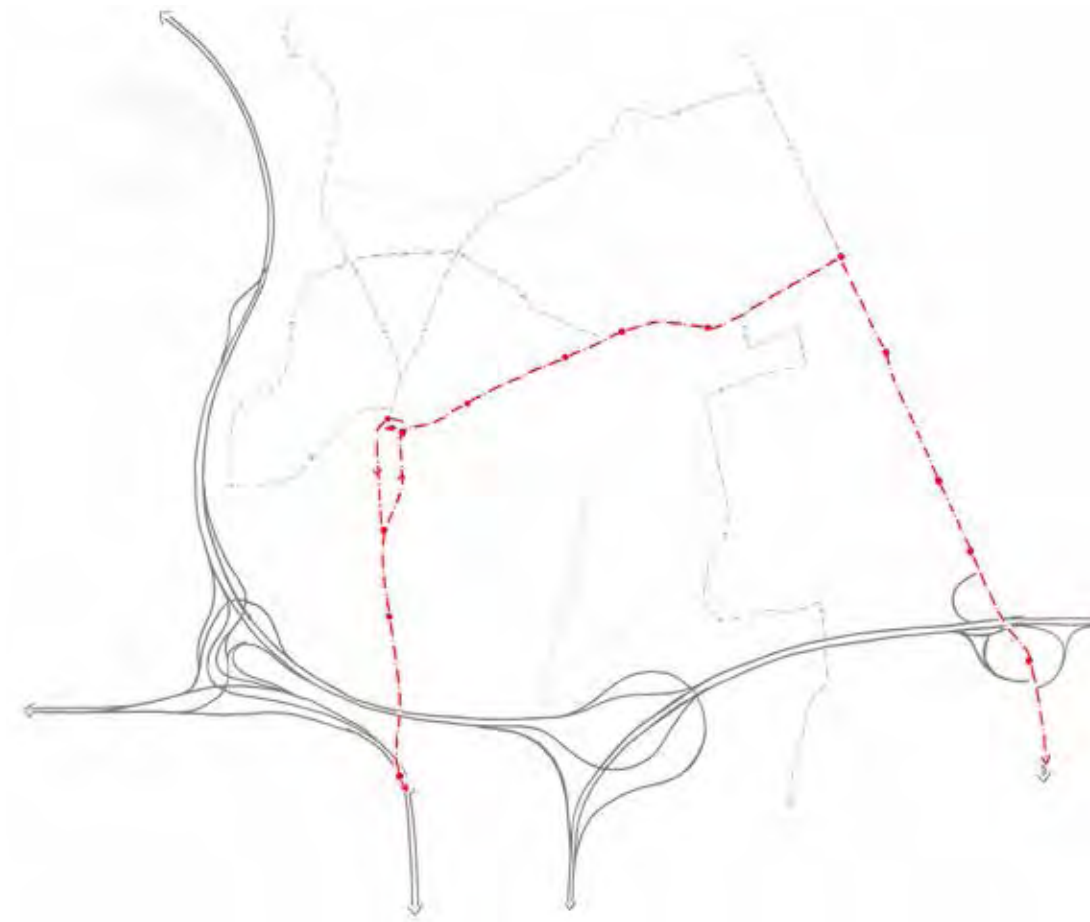
Naast het doorgaand verkeer blijkt ook het parkeren een probleem in Ekeren-Centrum. De parkeerstudie van Vectris uit 2010 toont aan dat er geen tekort is aan parkeerplaatsen in Ekeren-Centrum. Toch wordt dit niet zo ervaren door de Ekerenaar. Het stads- en districtsschoolcollege stellen als randvoorwaarde bij nieuwe projecten dat de huidige parkeerbalans gehandhaafd blijft. Daarnaast moet het steeds mogelijk zijn bijkomende parkeerplaatsen te realiseren wanneer er zich (ruimtelijk kwalitatieve) opportuniteiten voordoen.

Bij nieuwe projecten in de publieke ruimte zal de uitdaging er in bestaan de parkeerbalans te garanderen. Daarom moet gezocht worden naar parkeerfaciliteiten op wandelafstand van de centrumfiguur. Een aanvaardbare afstand tot de parkeerplaatsen moet in relatie gezien worden met het systeem van kort- en lang parkeren en de reden waarom men in Ekeren parkeert. Afhankelijk van een kort of lang bezoek kan het parkeren vlakbij of iets verder van de bestemming gebeuren.

Ekeren-Centrum is een compact gebied waar de wandelafstanden beperkt blijven tot maximaal 10 minuten, dit geeft de mogelijkheid om de parkeercapaciteit evenwichtig te houden.

ONTSLUITING DOORGAAND VERKEER

VERSTERKING VAN HET AANBOD AAN OPENBAAR VERVOER

BOVENLOKAAL NETWERK VAN FIETSVERBINDINGEN

FIJNMAZIG NETWERK VOOR ZACHTE MOBILITEIT

CONCLUSIE BEREIKBAAR CENTRUM

Door de grote impact op de kwaliteit van de publieke ruimte is mobiliteit een cruciaal onderwerp in het masterplan. De kwaliteit van de centrumfiguur en de groene figuur worden bepaald door de manier waarop doorgaand verkeer het stedelijk weefsel van Ekeren gebruikt.

Bestemmingsverkeer wordt via verschillende assen naar het centrum geleid. Deze doorgaande trajecten staan in voor de bereikbaarheid van de centrumfuncties en de handelaars. Om een te grote stroom doorgaand verkeer te vermijden is het belangrijk een strikte hiërarchie in het verkeersnetwerk te bekomen: de snelweg, de verzamelassen op buurniveau en de centrumroute.

Daarnaast wordt het huidige aanbod aan openbaar vervoer in oost-westelijke richting ervaren als te beperkt. Bij navraag blijkt De Lijn momenteel niet geneigd deze lijn in te voeren wegens een op dit moment te beperkte operationaliteit.

Ook de uitbouw van een coherent netwerk voor de zachte weggebruiker is onontbeerlijk als versterking van de bereikbaarheid in van het centrum en om het gebruik van zachte transportmodi te stimuleren.

Om het congestieprobleem en het doorgaande verkeer in Ekeren-Centrum op te lossen, moeten deze aanbevelingen zo veel mogelijk gelijktijdig worden uitgewerkt.

Het centrum van Ekeren: bereikbaar, levendig en groen

3. BESLUIT

Het centrum van Ekeren heeft de potentie om haar imago van “groen district” te verstevigen.

De figuren in het masterplan veranderen ingrijpend de werking en de ruimtelijke configuratie van Ekeren-Centrum. De figuren worden stap voor stap, project per project, opgebouwd. De centrumfiguur is grotendeels aangezet: grote delen van deze figuur worden uitgevoerd of zijn lopende. Het sluitstuk in de centrumfiguur is een project voor de omgeving van de kerk. Het kerkplein maakt niet enkel deel uit van de centrumfiguur, het ligt bovendien op het kruispunt van de verschillende figuren. Daardoor kan het kerkplein op korte termijn het gezicht en de kwaliteit van Ekeren-Centrum veranderen. Ook het fijnmazig netwerk door de bouwblokken dat verschillende stedelijke diensten verbindt en een alternatief biedt voor zacht verkeer is deels bestaand. Het is echter momenteel geen leesbaar netwerk en er ontbreken enkele cruciale schakels. De groene figuur is eveneens deels bestaand, maar moet nog verder worden uitgewerkt. Het zal het groene karakter van Ekeren-Centrum zichtbaar maken in alle wijken van Ekeren en in de Antwerpse agglomeratie.

De gelaagde opbouw van de figuren houdt een gevaar in: het gevaar dat op lange termijn de coherentie van de figuren wordt verlaten en het centrum een optelsom wordt van afzonderlijke projecten. Vooral in de ontwikkeling van de groene figuur en het fijnmazig netwerk is het essentieel om elk project dat zich aandient te evalueren in het grotere

geheel. Dat betekent niet dat de figuren niet kunnen wijzigen, wel dat de principes van de figuren moeten worden gerespecteerd. Daarom zijn de ontwerpconclusies van elke figuur tekenend en richtinggevend voor toekomstige deelprojecten. Bij elk deelproject worden de conclusies gebruikt als basis om een projectdefinitie te schrijven en om de randvoorwaarden van specifieke ontwerpen te bepalen.

De kwaliteit van elke figuur wordt in grote mate bepaald door mobiliteit en door de toegankelijkheid en doordringbaarheid van het stedelijk weefsel. Daarom is mobiliteit (auto, openbaar vervoer en zacht verkeer) essentieel in de verdere ontwikkeling van Ekeren-Centrum. Het herdenken van de mobiliteit geeft geen resultaten op korte termijn, maar elk project op kleine schaal is sterk afhankelijk van het mobiliteitsplan en de implementatie ervan op het lager schaalniveau. Kan een reorganisatie van het verkeer en het creëren van een kwalitatieve open ruimte in de centrumfiguur succesvol zijn zonder het herdenken van de Leugenbrug en de Transcontinentaalbrug? Waar een project voor het kerkplein Ekeren als groen district ruimtelijk kan versterken op korte termijn, is de kwaliteit van elk ontwerp voor het kerkplein afhankelijk van het herdenken van het doorgaand verkeer. Mobiliteit is daarom het sleutelement in de ontwikkeling van Ekeren-Centrum.

- I. CENTRUMFIGUUR

- zorg voor een duidelijk centrum in Ekeren dat functioneert als 1 geheel

- zorg voor een aantrekkelijke verblijfsruimte

- maak van de kerkomgeving hét herkenbaar “middelpunt van Ekeren”
- II. GROENE FIGUUR

- verhoog de groenaanplant op het openbaar domein op de groene route tussen de parken

- maak de groene parken doorwaadbaar en meer zichtbaar in de straten (doorzichten, toegangen, ...)
- III. FIJNMAZIG NETWERK

- repareer de missing links in het netwerk van zachte paden

- versterk het netwerk van zachte paden met sport, spel, publieke functies, ...
- IV. BEREIKBAAR CENTRUM

- spreid het doorgaand verkeer door het type verkeer toe te wijzen aan de daarvoor voorziene infrastructuur

- herdenk parkeren in het centrum in functie van kort en lang bezoek

- promoot alternatieve vervoersmiddelen: zacht netwerk, fiets, openbaar vervoer, ...

4. ACTIEPLAN

4.1. STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN, ACTIES, INSTRUMENTEN EN PLANNING

Acties		Partners	Instrumenten					Opstart korte termijn Initiatief stad/ district	Quick win Opstart korte termijn Initiatief stad/ district	Opstart afhankelijk van opportuniteit Initiatief stad/ district	Opstart afhankelijk van opportuniteit Initiatief derden
1	Kerkomgeving - vergroenen - herdenken verkeersafwikkeling - heraanleg Markt - relatie met voormalig politiecommissariaat	stad/ district, AWV, MOW, De Lijn, eigenaar voormalig politiecommissariaat	Mobiliteitsonderzoek, overleg, ontwerp, opvolging vergunningentraject voormalig politiecommissariaat								
2	Site De Luxor: onderzoek meerwaarde binnen centrumfiguur	stad/ district, eigenaars	Onderzoek, overleg, ontwerp								
3	Transcontinentaalbrug: vergroening + down-sizen ifv woon-werkverkeer	stad/ districten (Antwerpen en Ekeren)/ haven-gebied, AWV, MOW	Mobiliteitsonderzoek, overleg, ontwerp								
4	Groot Hagelkruis: vergroening openbaar domein	stad/ district, De Lijn, Moretus school	Overleg, ontwerp								
5	Hagelkruispark: nieuwe doorsteek thv Schoonbroek	stad/ district, eigenaars	Overleg								
6	Hagelkruispark: nieuwe doorsteek thv Akker	stad/ district, eigenaar	Overleg								
7	Hagelkruispark: vergroenen toegang thv Oorderseweg	stad/ district	Overleg, ontwerp								
8	Hagelkruispark: openwerken toegang thv Groot Hagelkruis en kruispunt Groot Hagelkruis/ Oorderseweg openwerken	stad/ district, eigenaar	Overleg, ontwerp								
9	Doorsteek station/ fietsostrade naar 't Venneke verbeteren	stad/ district, eigenaar	Overleg, ontwerp								
10	Barrièrewerking treinsporen opheffen voor zachte weggebruiker, bv thv Donkweg	stad/ district, Infrabel	Overleg, ontwerp								
11	Knooppunt Leugenberg herinrichten	stad/ district, AWV, MOW, De Lijn, Infrabel	Mobiliteitsonderzoek, overleg, ontwerp								
12	Nieuwe busverbinding oost - west	stad/ district, De Lijn	Overleg								
13	Introduceren fietsdelen: Velo Antwerpen	stad/ district	Overleg								
14	Promoten netwerk voor zacht verkeer	stad/ district, toeristische Dienst, fietsersbond, trage wegen VZW, eigenaars	Opzetten communicatieplan rond fietsen, wandelen en bereikbaarheid								

1. Kerkomgeving

Visie

- De kerkomgeving is het geheel van het kerkplein en Markt. Zorg ervoor dat deze ruimte samen met de rest van de centrumfiguur functioneert als 1 aantrekkelijk centrumgebied.
- Vergroen de kerkomgeving als uithangbord van het groene district. Zorg voor een relatie tussen de kerkomgeving en de tuin van het voormalig politiecommissariaat.
- Laat de kerkomgeving een katalysator zijn voor de heropleving van de horeca en de handelskern.
- Verbeter de beleving van de kerk als monument.
- Vereenvoudig de verkeerscirculatie voor alle modi, maak de omgeving veiliger.
- Zorg voor het behoud van de huidige parkeerbalans.

Hoe

- In kaart brengen van de vragen, wensen, eisen, ...
- Mobiliteitsonderzoek: verkeersstromen, openbaar vervoer, halteren, parkeren
- Uitwerken concepten, gewenste structuur
- Deelprojecten benoemen

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, mobiliteit, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- District Ekeren
- Vlaams Gewest: MOW + AWW
- De Lijn
- Kerkfabriek
- Eigenaar voormalig politiecommissariaat
- klankbordgroep

Timing en actie

Op korte termijn kan gestart worden met de nodige onderzoeken voor opmaak van een projectdefinitie en ter voorbereiding van het uitvoeringsproject.

2. site De Luxor

Visie

- Hypothekeer bij herontwikkeling van de site niet de mogelijkheid om op lange termijn een doorsteek over de site te creëren die deel uitmaakt van het fijnmazig netwerk. Een lokale doorsteek moet afgewogen worden tov het gebruik van het Kristus Koningplein als eerste openbare ruimte.
- Werk de Driehoekstraat af met een publieke functie (commercieel of publiek), en heb aandacht voor een kwalitatieve gevel.
- Gelet op de beperkte openbare ruimte moet onderzoek gedaan worden naar parkeerrealisatie op private terreinen in de handelskern, zo ook op site de Luxor.
- Het binnengebied kan ingevuld worden met een (beperkt) woonprogramma, ondergeschikt aan de schil van het bouwblok.
- Voor de invulling van het binnengebied met een publiekstrekkende functie of een buurtparking dient de site en vnl de toegangen tot de site herdacht te worden. In de huidige context kan de toegang tot het terrein niet op een kwalitatieve manier worden genomen.

Hoe

- In kaart brengen van de vragen, wensen, eisen, ... in overleg met eigenaar
- Uitklaren beleid ifv buurtparking of publieke functie
- Mobiliteitsonderzoek ifv buurtparking.
- Uitwerken concepten, gewenste structuur, ... in overleg met eigenaar

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, mobiliteit, GAPA, ruimte, ...)
- District Ekeren
- Eigenaar site

Timing en actie

Op korte termijn kan gestart worden met het uitklaren van de wenselijkheid van een buurtparking en in overleg met de eigenaar moeten de verwachtingen worden afgetoetst.

3. Transcontinentaalbrug

Visie

- Los de verkeersproblematiek in het centrum op door in te zetten op het verspreiden van het doorgaand gemotoriseerd verkeer. Wijs het verkeer toe aan de daarvoor voorziene ontsluitingswegen. Zorg er daarom voor dat de brug enkel gebruikt wordt voor woon-werkverkeer door het wegprofiel te versmallen en te vergroenen. Zo wordt doorgaand vrachtverkeer geweerd uit het centrum van Ekeren en wordt de brug ook ingezet als aangename route voor de zachte weggebruiker.
- Implementeer de groene oost-west structuur door het openbaar domein te vergroenen en zo het natuurgebied Bospolder meer toegankelijk en zichtbaar te maken.

Hoe

- In kaart brengen van de vragen, wensen, eisen, ...
- Uitwerken concepten, gewenste structuur

Werkgroep

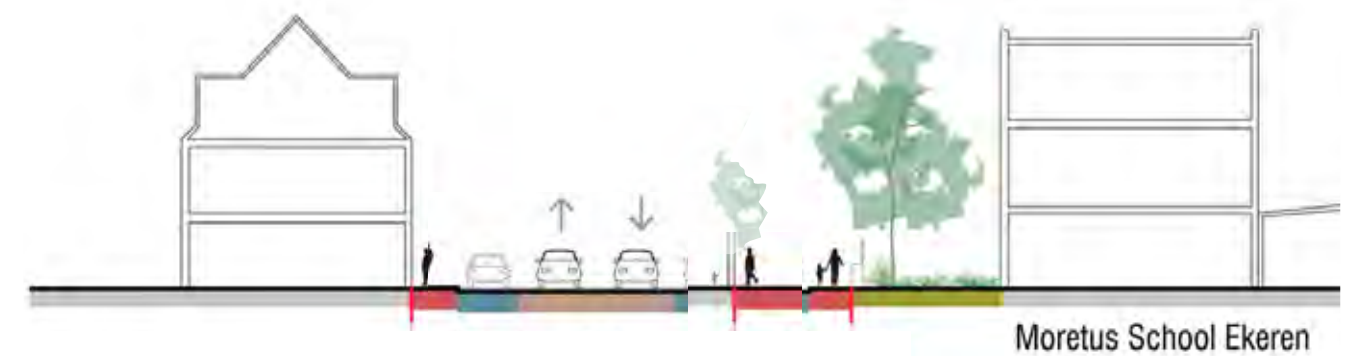
- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, mobiliteit, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- District Ekeren
- District Antwerpen
- Haven
- Vlaams Gewest: MOW, AWW

Timing en actie

Een project dat kan opgenomen worden in functie van de werkplanning van de berijfseenheid stadsontwikkeling, afdeling Ontwerp & Uitvoering. Wanneer hier, mogelijks op korte of op lange termijn, werken gepland worden, dient rekening gehouden met de realisatie van de visie van het masterplan.

4. ACTIEPLAN

4.2. PROJECTFICHES

4. Groot Hagelkruis: vergroening openbaar domein

Visie

- Implementeer de groene oost-west structuur die de verschillende parken in Ekeren met elkaar verbindt door het bestaande openbaar domein van het Groot Hagelkruis (deel tussen Kristus Koningplein en toegang(en) Hagelkruispark) te vergroenen.
- Verbeter zo de toegankelijkheid en zichtbaarheid van het park in het stedelijk weefsel.

Hoe

- In kaart brengen van de vragen, wensen, eisen, ...
- Uitwerken concepten, gewenste structuur

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, mobiliteit, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- District Ekeren
- De Lijn
- Moretus school en bewoners

Timing en actie

Een project dat kan opgenomen worden in functie van de werkplanning van de berijfseenheid stadsontwikkeling, afdeling Ontwerp & Uitvoering. Wanneer hier, mogelijks op korte of op lange termijn, werken gepland worden, dient rekening gehouden met de realisatie van de visie van het masterplan.

5. Hagelkruispark: doorsteek thv Schoonbroek

Visie

- Zorg ervoor dat de verschillende parken deel uitmaken van een netwerk van paden voor zachte weggebruikers. In het Hagelkruispark kan dit netwerk vervolledigd worden door een extra toegang via Schoonbroek te creëren.
- Onderzoek of de verkeerseilanden in Schoonbroek kunnen ingezet worden voor het creëren van meer parkeergelegenheid ifv het centrum.
- Ontwerp alle toegangen tot het park volgens eenzelfde woordenschat (voorstel groene strips).

Hoe

- Overleg eigenaars, bespreken vragen, wensen, eisen, ...
- Uitwerken concept, ontwerp

Wergroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- District Ekeren
- Eigenaars

Timing en actie

Op korte termijn kan het overleg met de eigenaars worden opgestart.

6. Hagelkruispark: doorsteek thv Akker

Visie

- Zorg ervoor dat de verschillende parken deel uitmaken van een netwerk van paden voor zachte weggebruikers. In het Hagelkruispark kan dit netwerk versterkt worden door een extra toegang via Akker te creëren.
- Ontwerp alle toegangen tot het park volgens eenzelfde woordenschat (voorstel groene strips).

Hoe

- Overleg eigenaar, bespreken vragen, wensen, eisen, ...
- Uitwerken concept, ontwerp

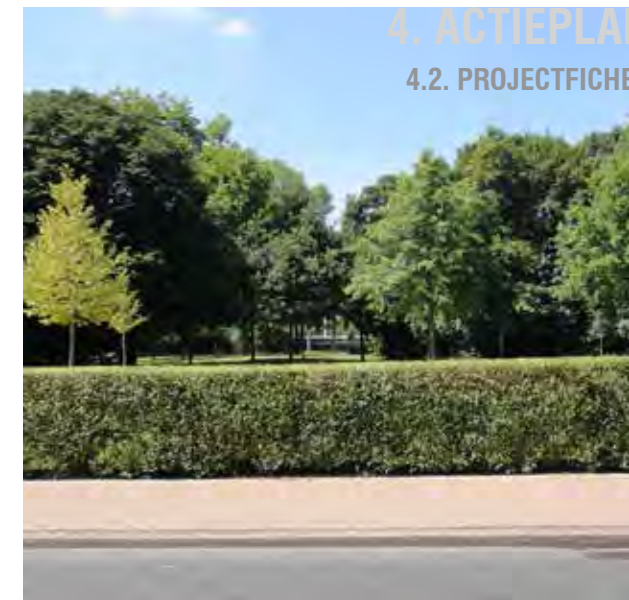
Wergroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- District Ekeren
- Eigenaar

Timing en actie

Dit voorstel wordt opgenomen wanneer de eigenaar van het perceel een initiatief neemt, zoals een verguningsaanvraag of verkoop van het perceel. In overleg met de eigenaar wordt dan onderzocht hoe de visie van het masterplan gerealiseerd kan worden.

7. Hagelkruispark: toegang thv Oorderseweg vergroenen

Visie

- Ontwerp de toegangen tot het park als een ruimte waar de bezoeker wordt ontvangen. Vergroen de toegang aan de Oorderseweg, zonder het aantal parkeerplaatsen te verminderen, en richt deze bijkomend in met bv fietsenstallingen, banken, ... zodat het Hagelkruispark meer zichtbaar wordt in het straatbeeld.
- Ontwerp alle toegangen tot het park volgens eenzelfde woordenschat (voorstel groene strips).

Hoe

- Overleg SW/ ontwerp en uitvoering ifv lopend planproces Hagelkruispark
- Uitwerken concept, ontwerp

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- Stad Antwerpen Cultuur, sport en jeugd
- District Ekeren
- Gebruikers (zwembad, gymhal, scouts, ...)

Timing en actie

Een project dat op korte termijn moet worden opgenomen met de berijfseenheid stadsontwikkeling, afdeling Ontwerp & Uitvoering en de bedrijfseenheid Stadsbeheer, afdeling Groen om te onderzoeken hoe deze parking op korte termijn en met beperkte middelen vergroend kan worden.

8. Hagelkruispark: toegang thv Groot Hagelkruis en kruispunt Groot Hagelkruis/ Oorderseweg openwerken

Visie

- Ontwerp de toegangen tot het park als een ruimte waar de bezoeker wordt ontvangen. Onderzoek een toekomstige functie voor of het eventueel verwijderen van het alleenstaande huis aan de toegang ter hoogte van het kruispunt Groot Hagelkruis/ Oorderseweg wanneer de opportuniteit zich voordoet.
- Verwijder of verlaag de hagen die het park omzomen langs het Groot Hagelkruis zodat het park meer zichtbaar wordt in het straatbeeld.
- Ontwerp alle toegangen tot het park volgens eenzelfde woordenschat (voorstel groene strips).

Hoe

- Afspraken aangaande bestaande haag
- Onderzoek of bij verkoop van het alleenstaande huis een aankoop of een publieke of horecafunctie mogelijk is

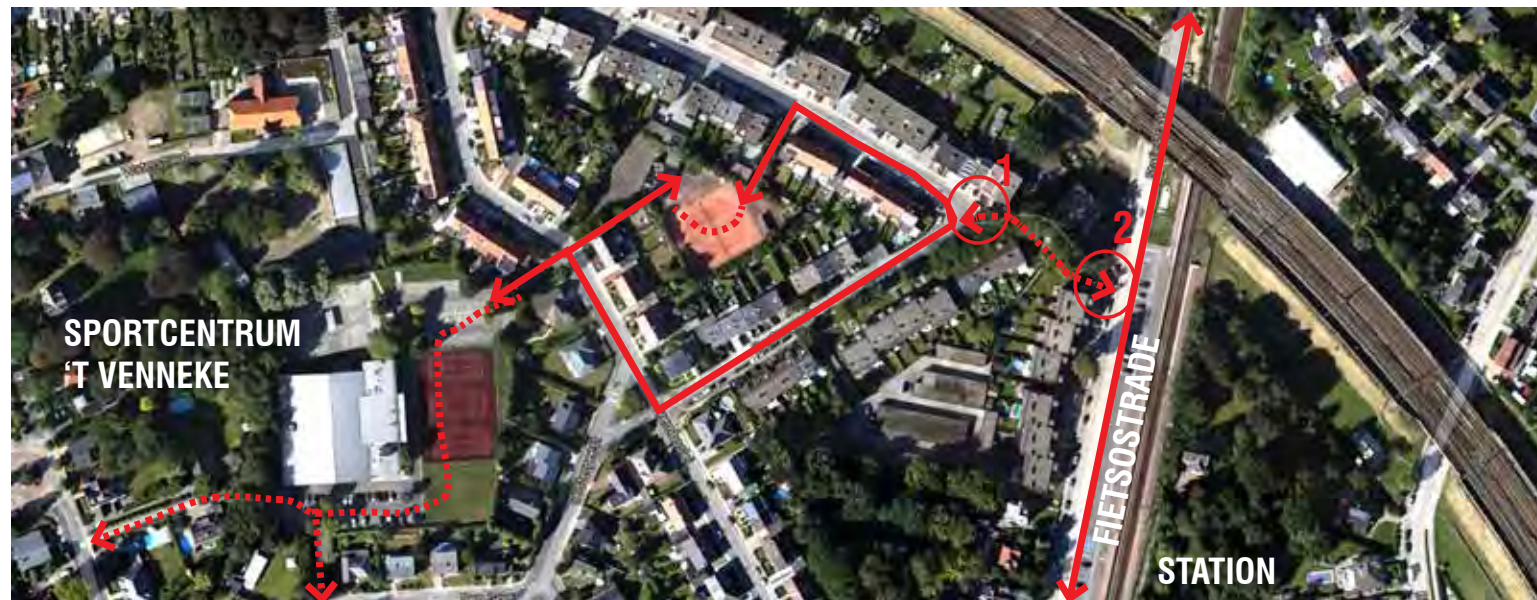
Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- District Ekeren
- Eigenaar

Timing en actie

Wat betreft het alleenstaande huis wordt het voorstel opgenomen wanneer de eigenaar van het perceel een initiatief neemt, zoals een vergunningsaanvraag of verkoop van het perceel. In overleg met de eigenaar wordt dan onderzocht hoe de visie van het masterplan gerealiseerd kan worden.

Wat betreft het opheffen van de barrièrewerking van de haag kan op korte termijn in overleg met de bedrijfseenheid stadsbeheer afdeling Groen actie worden ondernomen.

9. Doorsteek station/ fietsostrade naar 't Venneke verbeteren

Visie

Vervolledig het fijnmazig netwerk voor zachte weggebruikers door bestaande schakels zoals de doorsteek tussen de Statiestraat (station en fietsostrade) en Oostergeest te verduidelijken en meer kenbaar te maken in het straatbeeld.

Hoe

- Overleg eigenaar, bespreken vragen, wensen, eisen, ...
- Uitwerken concept, ontwerp

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, beheer en onderhoud, ruimte, ...)
- Stad Antwerpen Stadsbeheer (groen, ...)
- District Ekeren
- Eigenaar

Timing en actie

Op korte termijn kan onderzocht worden welke ingrepen noodzakelijk zijn om de doorsteek te verduidelijken en kan het overleg met de eigenaar worden opgestart.

10. Barrièrewerking treinsporen opheffen voor zachte weggebruiker, bv thv Donkweg

Visie

Vervolledig het netwerk voor zachte weggebruikers tussen het centrum en de andere Ekerse wijken door de barrièrewerking van de treinsporen te doorbreken en zo ontbrekende schakels in het netwerk, zoals een oversteek voor zachte weggebruikers over de treinsporen ter hoogte van Donkweg, weg te werken.

Hoe

- Overleg Infrabel, bespreken vragen, wensen, eisen, ...
- Uitwerken concept, ontwerp

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, mobiliteit, ruimte, ...)
- Infrabel
- District Ekeren

Timing en actie

Een oversteek ter hoogte van Donkweg moet opgenomen worden (als stedenbouwkundige ontwikkelingskost?) binnen andere planprocessen zoals bv de ontwikkeling van de tweede spoorontsluiting ter hoogte van Oude Landen. Stad en district dienen binnen elk relevant planproces deze ingreep op de agenda te zetten.

11. Knooppunt Leugenberg herinrichten

Visie

- Los de verkeerscongestie in het centrum op door het type verkeer toe te wijzen aan de daarvoor uitgeruste infrastructuur. Zorg daarom dat de knoop aan Leugenberg worden herdacht zodat zwaar vrachtverkeer en doorgaand verkeer niet via het centrum van Ekeren rijden, maar de snelweg nemen.
- De oprit tot de autosnelweg moet in plaats van het huidige onoverzichtelijk en onleesbaar kluwen meer evident en leesbaar worden.
- Zorg voor een oplossing die verkeersveilig is voor alle vervoersmodi.

Hoe

- Overleg met Vlaams Gewest ifv lopend planproces

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (ontwerp en uitvoering, ruimte, ...)
- District Ekeren
- Infrabel
- Vlaams Gewest: MOW, AWW
- ...

Timing en actie

Een project waar stad en district een adviserende rol hebben binnen het planproces van de Vlaamse Regering om dit knooppunt te herorganiseren. Stad en district blijven het belang van het herontwikkelen van dit knooppunt op de agenda zetten en volgen het planproces nauw op.

12. Nieuwe busverbinding oost - west

Visie

Vervolledig het netwerk openbaar vervoer door een nieuwe oost – west buslijn in te voeren die de nieuwe Park& Ride ter hoogte van Luchtbal verbindt met de kerk – Veltwijkclaan – Kapelsesteenweg – richting Merksem/ Schoten.

Hoe

- Overleg De Lijn

Werkgroep

- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (mobiliteit, ruimte, ...)
- District Ekeren, Antwerpen, Merksem, ...
- De Lijn

Timing en actie

De Lijn gaf reeds aan dat een busverbinding op dit traject vandaag niet voldoende operationeel is. Op lange termijn kan dit natuurlijk wijzigen. Het is daarom belangrijk dat stad en district de wens voor deze nieuwe buslijn op de agenda blijven zetten.

13. Introduceren fietsdelen: Velo Antwerpen

Visie

Verleid de Ekerenaar tot het gebruik van andere transportmodi dan de auto. Zet in op fietsgebruik voor korte afstanden door het introduceren van het Antwerpse Velonetwerk in het district.

Hoe

- Overleg met Velo Antwerpen en Stad Antwerpen
- Onderzoek mogelijke locaties in het district

Werkgroep

- Stad Antwerpen Velo
- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (openbaar domein, mobiliteit, ...)
- District Ekeren

Timing en actie

District Ekeren wenst het netwerk van Velo te introduceren in het district en zet deze wens op de agenda van Stad Antwerpen.

14. Promoten netwerk voor zacht verkeer

Visie

Zet in op het beperken van het doorgaand verkeer, het verspreiden van het gemotoriseerd verkeer en het promoten van andere vervoersmodi. Alternatieve vervoersmiddelen zoals de fiets, te voet en het openbaar vervoer en de mogelijkheden van alternatieve routes doorheen Ekeren voor zacht verkeer, worden kenbaar gemaakt en in de verf gezet aan de hand van een promotiecampagne.

Hoe

- In kaart brengen van het bestaande netwerk voor zacht verkeer en openbaar vervoer
- Communicatiecampagne opzetten

Werkgroep

- Stad Antwerpen Ondernemen en stadsmarketing
- Stad Antwerpen Stadsontwikkeling (communicatie, stedelijk wijkoverleg, ruimte, ...)
- District Ekeren
- Toeristische Dienst, fietsersbond, trage wegen VZW, ...

Timing en actie

Er dienen eerst enkele aanvullingen aan het fijnmazig netwerk te gebeuren alvorens het relevant is een promotiecampagne op te zetten. Geregeld (na nieuwe projecten) wordt geëvalueerd of de tijd hiervoor rijp is.

MASTERPLAN EKEREN-CENTRUM

september 2016

Stad Antwerpen

Stadsontwikkeling, afdeling Ruimte

Projectregisseur
Kathleen Wens

Regisseur stadsprojecten
Filip Smits

Directeur Ruimte
Katlijn Van der Veken

Secretariaat
Bedrijfseenheid Stadsontwikkeling
Den Bell, Francis Wellesplein 1, 2018 Antwerpen
tel +32 3 338 23 81 | ruimtelijkeplanning@stad.antwerpen.be

Ontwerpbureau uapS

Anne Mie Depuydt & Erik Van Daele

2 Rue d'Hauteville 75010 Paris
T : 33 (0) 1 40 27 90 78 | F : 33 (0) 1 40 27 90 79
www.uaps.net | contact@uaps.net

